

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

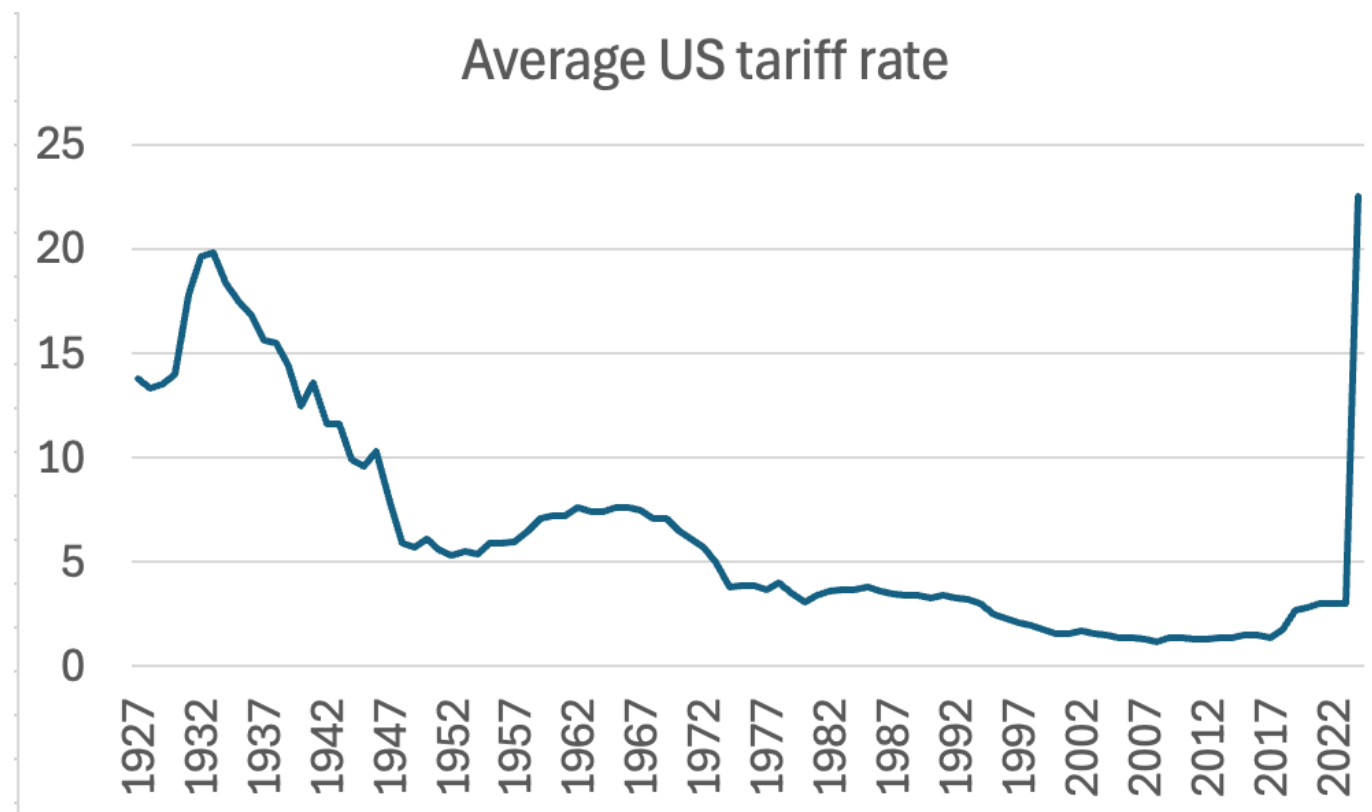
เศรษฐกิจไทย ในกระแสเศรษฐกิจและการเมืองโลก

ลักกะภพ พันธยานุกูล
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายนโยบายการเงิน
ธนาคารแห่งประเทศไทย

9 เมษายน 2568

“Uncertain World”

- ความเสี่ยง กับ ความไม่แน่นอน
[Risk vs Uncertainty]
- ผลข้างเคียงที่คาดไม่ถึง
[Unintended consequences]

Source: USITC and [Yale Budget Lab](#)

...แต่มีอะไรบ้างที่มีความเป็นไปได้สูงในความไม่แน่นอน ?

- Geoeconomic fragmentation เพิ่มขึ้น
- นโยบายเศรษฐกิจประเทศหลัก
- Markets & pricing of risk
 - ตลาดหุ้น : VIX index* = 30 สูงกว่าค่าเฉลี่ย 10 ปีที่ 18 / Shiller PE ratio ของ S&P500 = 33 เท่า สูงใกล้กับช่วงก่อนเกิดวิกฤต Dotcom ต้นปี 2000 / Top 3 stocks (Apple, Nvidia, Microsoft) มีมูลค่ารวมราว 18% ของ S&P500 / Market cap ของ Nvidia (3.1 \$trn) ใหญ่กว่า market cap ของ UK (2.8 \$trn) France (2.7 \$trn) Germany (2.0 \$trn) Italy (0.8 \$trn)
 - ตลาดพันธบัตร : US/North America high-yield corporate bond spread** = 433 bsp อยู่ใน range ใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ย 10 ปี

หมายเหตุ: * VIX index คือ ราคาของ Options สำหรับตลาดหุ้น S&P 500

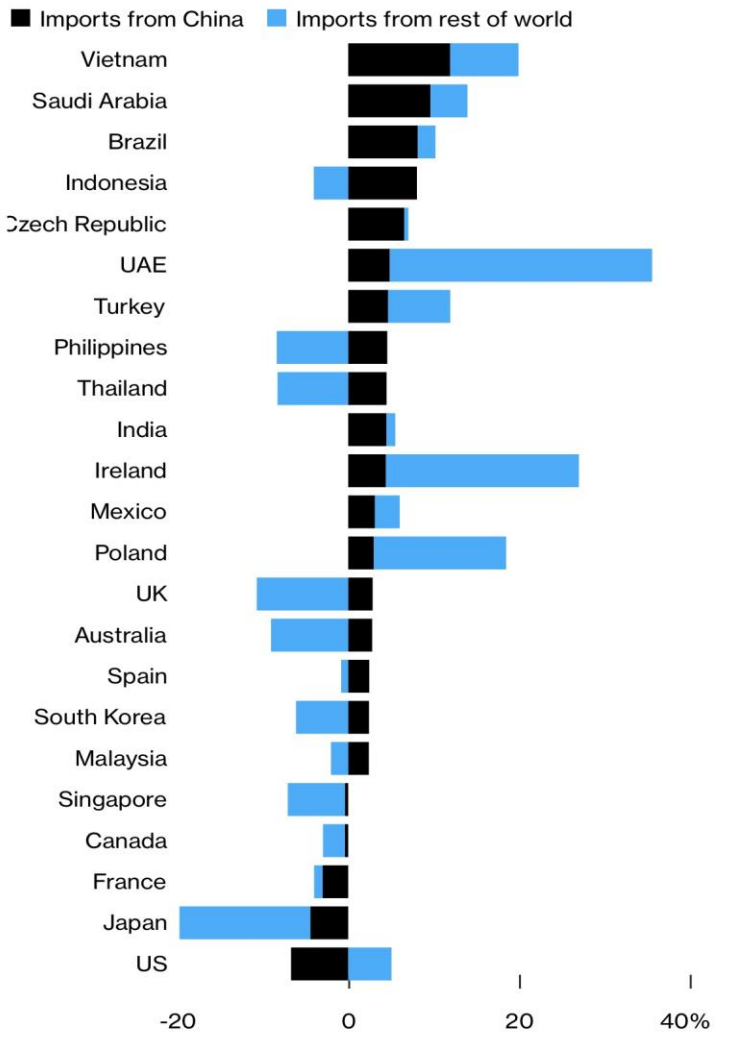
** US/North America high-yield corporate bond spread อิงจาก CDX HY Index (5Y) ซึ่งประกอบด้วย 100 non-investment grade entities

ตัวอย่างผลข้างเคียงต่อไทย...

China Drives Boost in Imports Across Emerging Markets

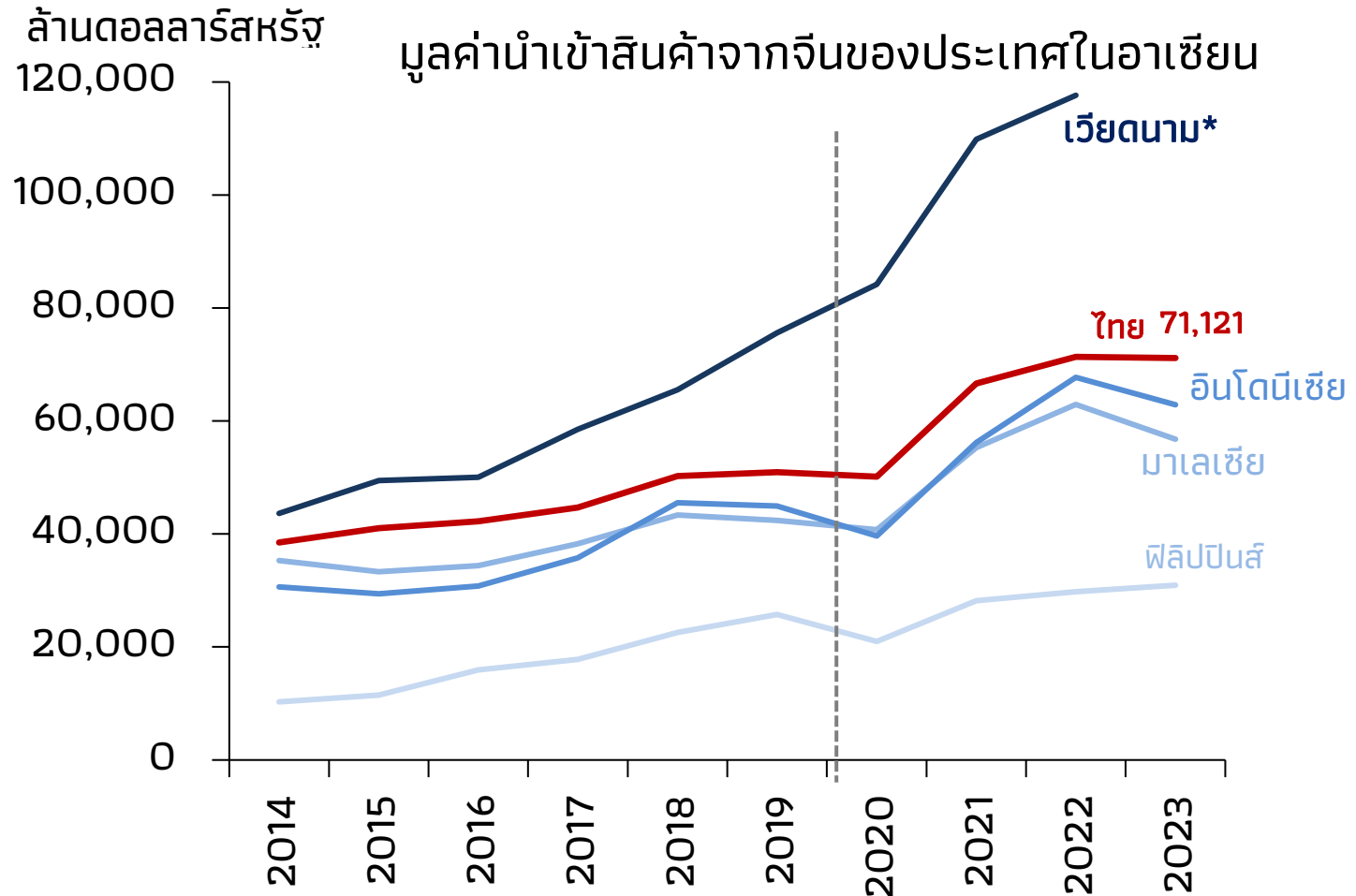
Change in each country's share of global imports, 2017-23

Source: UN Comtrade, Bloomberg Economics
Note: Vietnam imports are estimated for 2023 based on 2022 values

Bloomberg

ไทยนำเข้าสินค้าจากจีนเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง

หมายเหตุ: *มูลค่านำเข้าสินค้าจากจีนของเวียดนาม มีข้อมูลล่าสุดถึงปี 2022

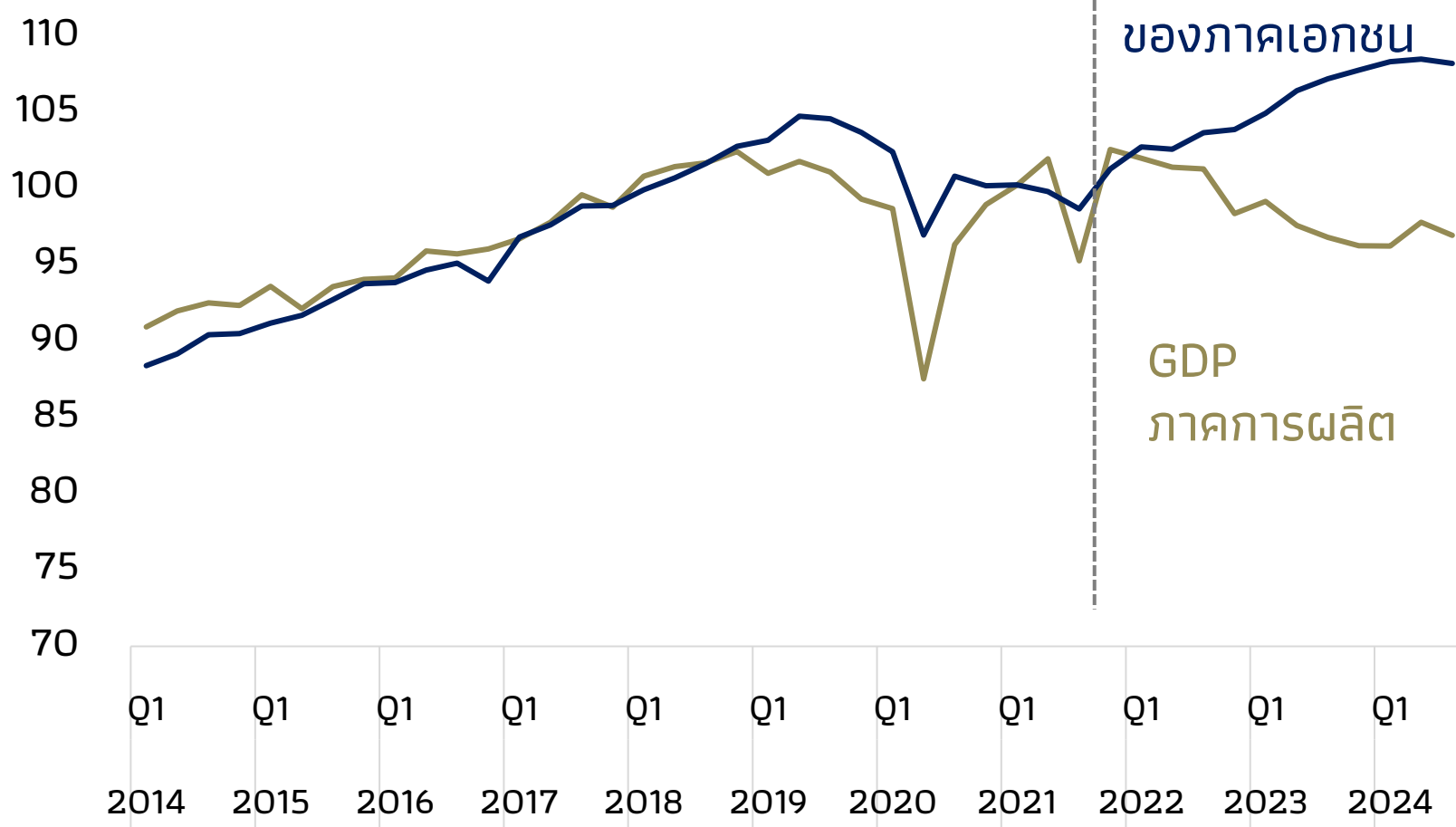
ที่มา: trademap

ตัวอย่างผลข้างเคียงต่อไทย...

ในระยะหลัง การผลิตและการบริโภคสินค้าของไทยเริ่ม disconnect กันชัดเจนขึ้น

ดัชนี ณ ราคาคงที่ (ปรับฤดูกาล), ปี 2021 = 100

ช่วงเวลา	Growth เฉลี่ยรายไตรมาส		Correlation [GDP ภาคการผลิต vs การบริโภคสินค้า]
	GDP ภาคการผลิต	การบริโภคสินค้า	
2012-2020	1.6%	1.8%	0.79
2021 - Q3/2024	0.6%	2.1%	0.05

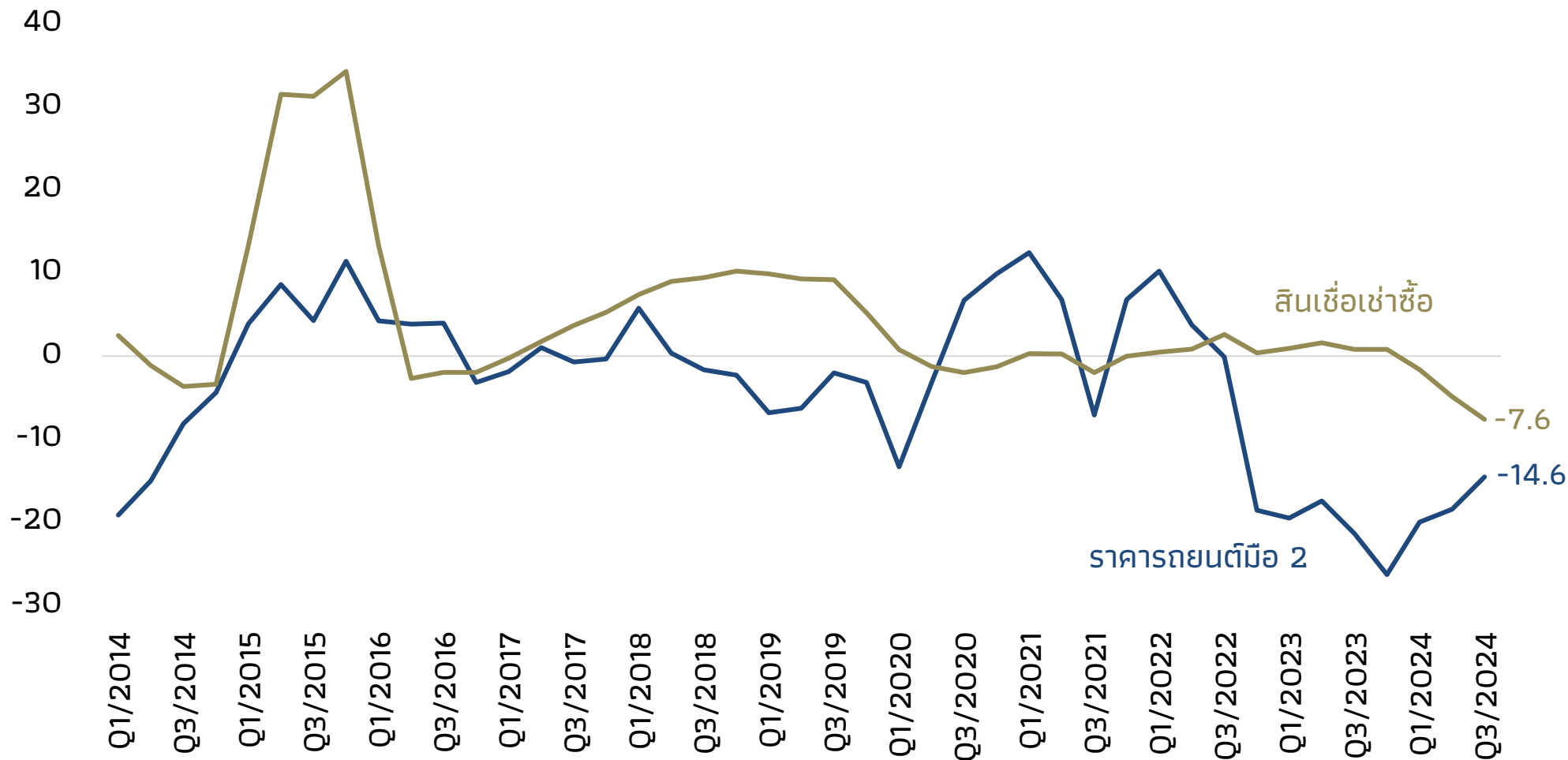

ตัวอย่างผลข้างเคียงต่อไทย...

สินเชื่อเช่าซื้อหดตัวต่อเนื่องตั้งแต่ Q1-24

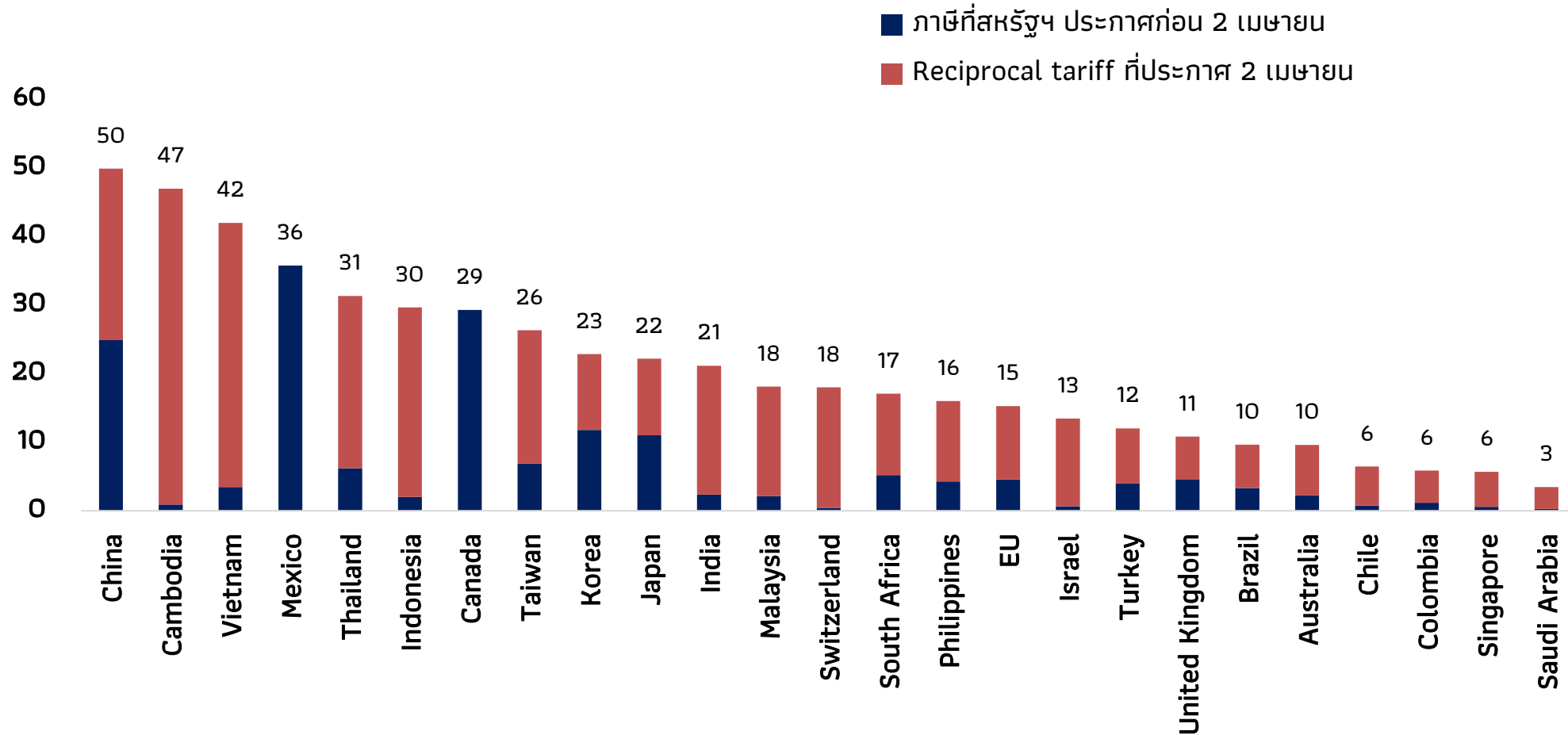
%เทียบกับช่วงระยะเดียวกันในปีก่อน

การขยายตัวของสินเชื่อเช่าซื้อและราคารถยนต์มือ 2

ที่มา: บริษัทสหการประมวล จำกัด (มหาชน) และ รปท.

อัตราภาษีนำเข้าที่สหรัฐฯ ปรับขึ้นกับคู่ค้า (ข้อมูล ณ 2 เม.ย)

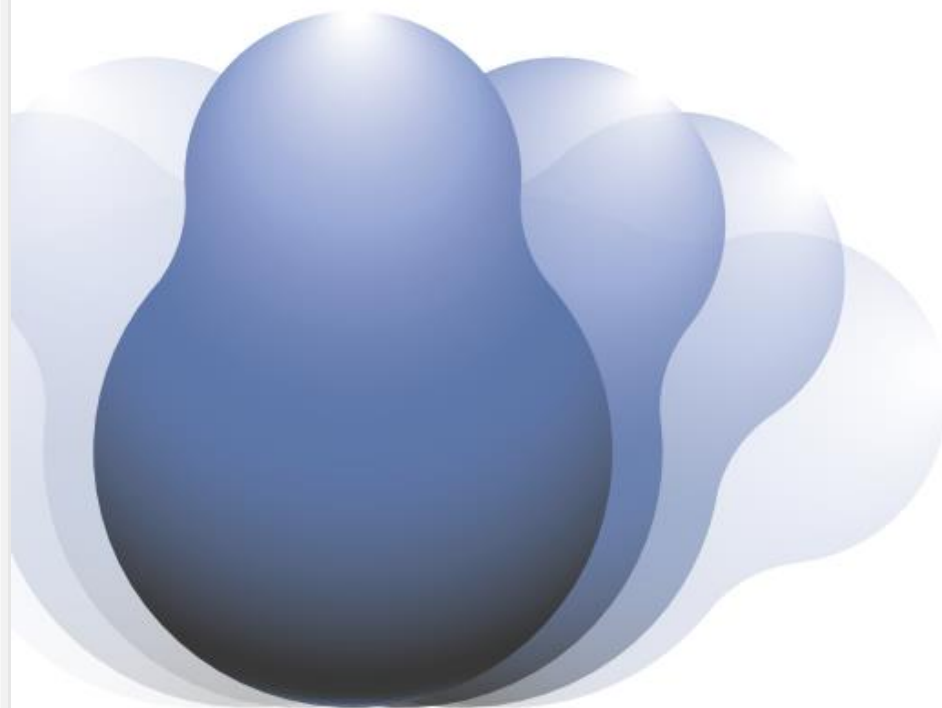

หมายเหตุ : สหรัฐฯ ประกาศขึ้นภาษีไทยอีก +37% อย่างไรก็ดี อัตรานี้ไม่นับรวมบางสินค้า อาทิ เหล็กและอะลูมิเนียม และยานยนต์และชิ้นส่วน ซึ่งให้ใช้อัตราที่ประกาศเก็บขึ้นอีก +25% และไม่นับรวมภาษีรายสินค้าบางหมวดที่ยังไม่ประกาศเก็บภาษี อาทิ เซมิคอนดักเตอร์ ผลิตภัณฑ์ไม้ เฟอร์นิเจอร์และทองแดง

“Resiliency”

- Resiliency ไม่ใช่แค่เสถียรภาพ (stability) แต่กว้างกว่านั้น คือ ทนทาน + ยืดหยุ่น + ล้มแล้วลุกเร็ว
- เศรษฐกิจจะ resilient ได้ ต้องมี 3 องค์ประกอบ :
 - [1] เสถียรภาพ (stability)
 - [2] มีภูมิคุ้มกันทางการเงิน (buffer) และทางเลือกอื่น ๆ (option)
 - [3] เติบโตจากโอกาสใหม่ (digital & transition)

รายงานประจำปี 2566

ENSURING RESILIENCY

เศรษฐกิจไทย
บนเส้นทางการฟื้นตัวอย่างยั่งยืน

ดำเนินนโยบายการเงิน

รองรับได้หลายสถานการณ์ [Robust Policy]

ให้ความสำคัญกับเสถียรภาพ / รักษาทางเลือกในการดำเนิน
นโยบาย / ใช้เครื่องมือแบบผสมผสาน

เป้าหมายของนโยบายการเงิน ภายใต้ Flexible Inflation Targeting

เสถียรภาพด้านราคา
ในระยะปานกลาง
[Price stability]

การเติบโตของเศรษฐกิจ
อย่างยั่งยืน
[Sustainable growth]

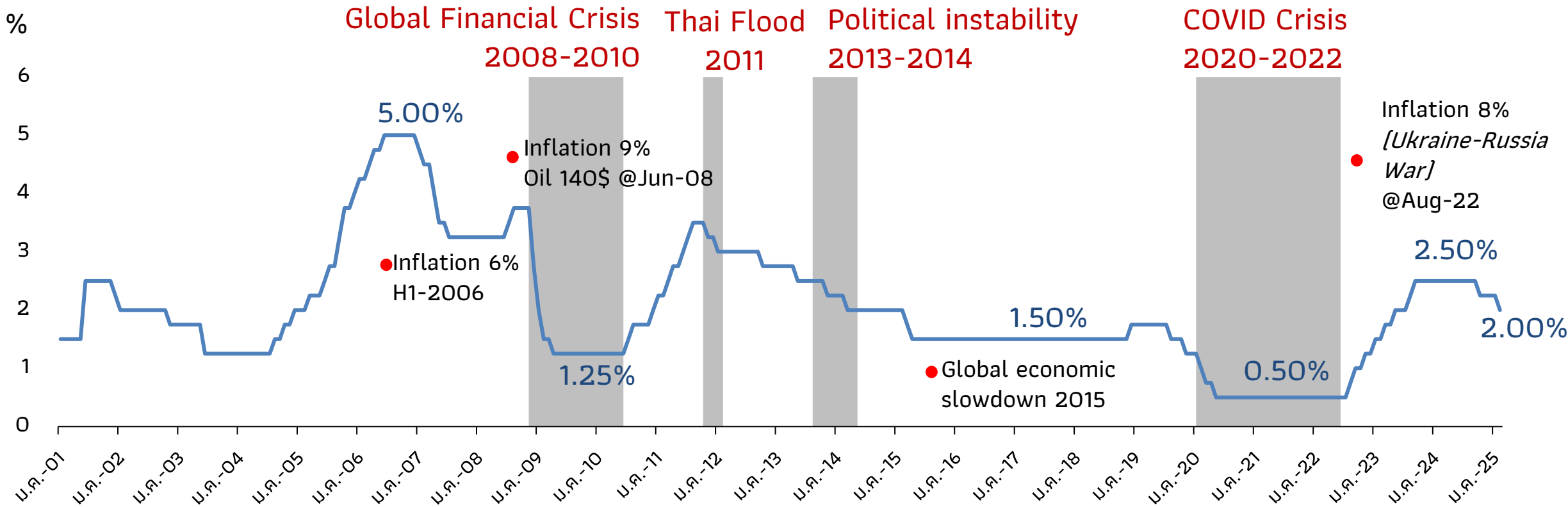

เสถียรภาพของ
ระบบการเงิน
[Financial stability]

เครื่องมือหลักของนโยบายการเงิน

อัตราดอกเบี้ยนโยบายไทย

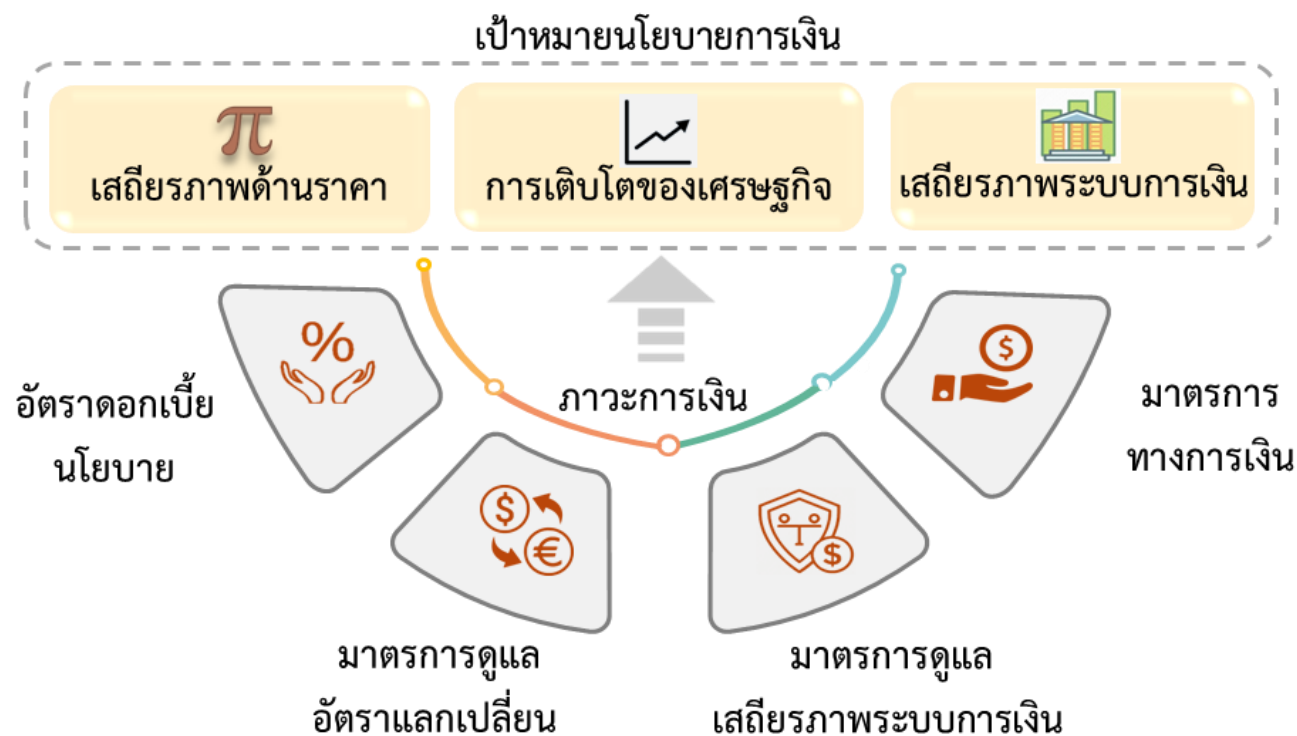

หมายเหตุ: อัตราดอกเบี้ยนโยบาย ณ สิ้นเดือน
ที่มา: ธปท.

นอกจากอัตราดอกเบี้ยนโยบาย

รปท. ยังมีเครื่องมืออื่นเพื่อดูแลเสถียรภาพเศรษฐกิจการเงิน

- ข้อจำกัดของดอกเบี้ยนโยบาย: blunt tool
- เครื่องมือเฉพาะจุดแก้ปัญหาได้ตรงกว่า: targeted tool
- การผสมผสานนโยบาย: Integrated Policy Framework

กนง. เน้น Outlook-dependent และ Robust policy

มติ กนง.

6 เสียง ให้ลดดอกเบี้ย 0.25% ต่อปี มาอยู่ที่ระดับ 2.00% ต่อปี และ 1 เสียง ให้คงดอกเบี้ยที่ 2.25% ต่อปี

การประเมิน

เศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มขยายตัวต่ำกว่าที่ประเมินไว้จากภาคการผลิตอุตสาหกรรมที่ถูกกดดันจากปัญหาเชิงโครงสร้างและการแข่งขันจากสินค้าต่างประเทศ แม้ว่าเศรษฐกิจจะได้รับแรงสนับสนุนจากอุปสงค์ภายในประเทศและการท่องเที่ยว อีกทั้งมีความเสี่ยงปรับสูงขึ้นจากนโยบายการค้าของประเทศเศรษฐกิจหลัก

เหตุผล

กรรมการส่วนใหญ่เห็นควรให้ปรับลดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.25 ต่อปี เพื่อให้ภาวะการเงินสอดคล้องกับแนวโน้มเศรษฐกิจ เงินเฟ้อ และเสถียรภาพระบบการเงิน รวมทั้งรองรับความเสี่ยงด้านต่ำที่ชัดเจนขึ้น

กรรมการ 1 ท่าน เห็นควรให้คงอัตราดอกเบี้ยนโยบาย เนื่องจากให้น้ำหนักมากกว่ากับการรักษาขีดความสามารถของนโยบายการเงินเพื่อรองรับความไม่แน่นอนที่สูงขึ้นในระยะข้างหน้า

กนง. 26 ก.พ. 2025

	ข้อมูลล่าสุด	ต้นตอ/สาเหตุ
เศรษฐกิจ	• ประเมินการ GDP ปี 2025 ↓ • ความเสี่ยงเศรษฐกิจ ↑	• ภาวการณ์ผลิตถูกกดดัน / การแข่งขันรุนแรงขึ้น • นโยบายการค้าโลก
เงินเฟ้อ	• ประเมินการเงินเฟ้อ ปี 2025 ↔	• ใกล้เคียงเดิมที่ขบถล่างจากปัจจัยด้านอุปทาน (น้ำมันโลก)
เสถียรภาพระบบการเงิน	• สินเชื่อ ธพ. Q4/24: -2.0% → -0.4% • NPL+SM Q4/24: 9.83% → 9.76% • หนี้ครัวเรือน/GDP Q3/67: 90% → 89%	• ธพ. ระมัดระวังการปล่อยสินเชื่อตาม credit risk ลูกหนี้

คำถามชวนคิด

การเจริญเติบโตของเศรษฐกิจไทยอยู่ระดับต่ำ เพราะอะไร?

เศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มเติบโตลดลง

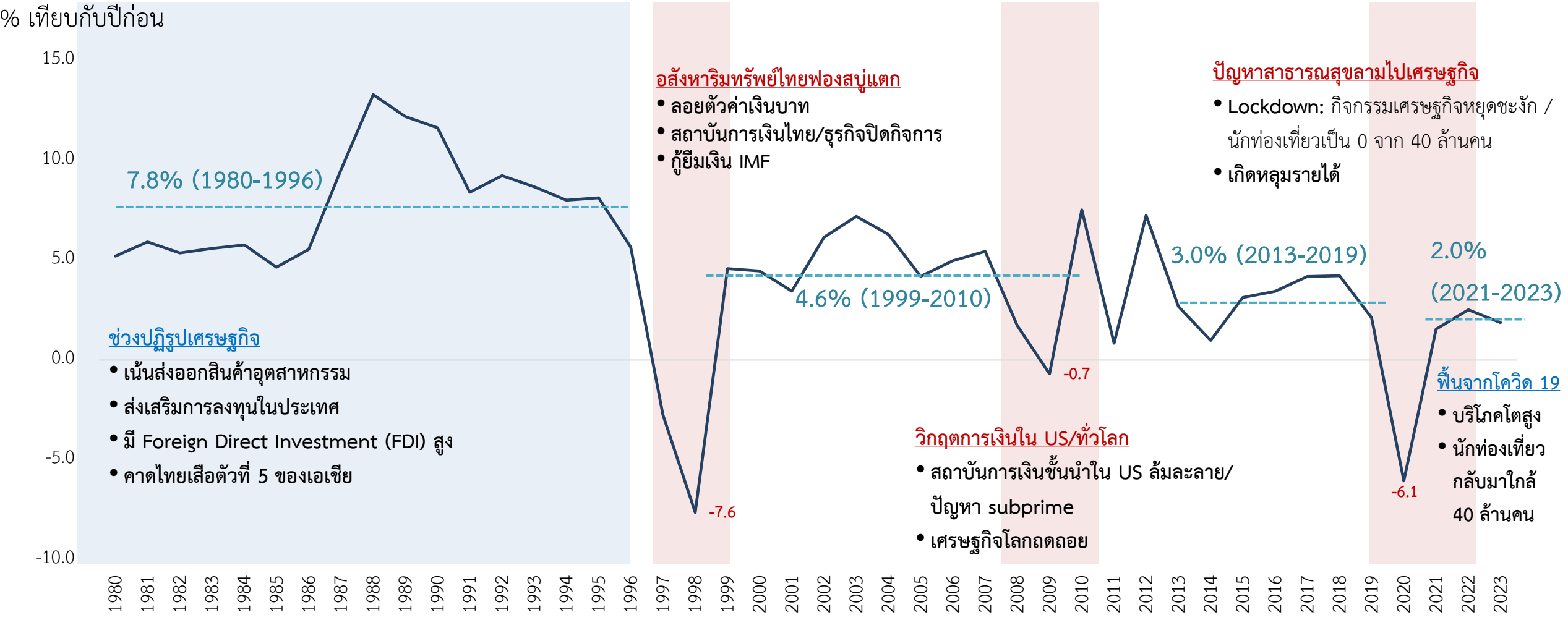
รายได้ของประเทศไทย (GDP growth)

ยุคทอง (1980-96)

วิกฤตต้มยำกุ้ง

วิกฤตแฮมเบอร์เกอร์

วิกฤตโควิด 19

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ศักยภาพการเติบโตของเศรษฐกิจไทยปรับลดลง

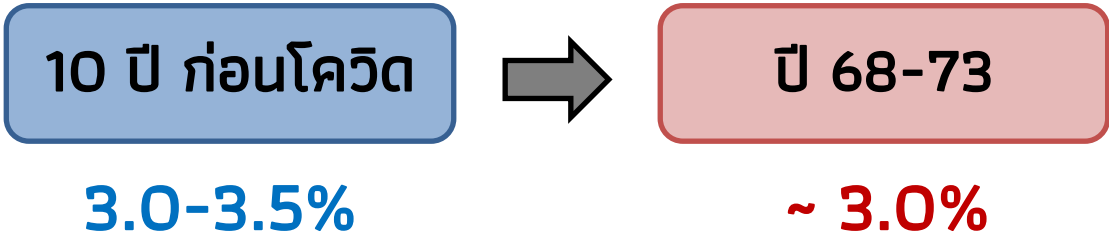
	อัตราการขยายตัวของ กำลังแรงงาน [%]* [1]	อัตราการเติบโตของ ผลิตภาพการผลิต [%]** [2]	ศักยภาพการเติบโตของ เศรษฐกิจ [1] + [2]	GDP [%]
ปี 2547-2556	1.2%	2.6%	3.8%	4.0%
ปี 2557-2567***	0.01%	2.7%	2.7%	2.8%

หมายเหตุ: *เป็นค่าเฉลี่ยรายปีในช่วงเวลาดังกล่าว / ** อัตราการเติบโตของผลิตภาพการผลิต หมายถึง GDP หาดด้วยจำนวนผู้มีงานทำทั้งหมด/ *** ไม่รวมช่วงโควิด [63-64]

ที่มา: สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานสถิติแห่งชาติ คำนวณและประมาณการโดย ธปท.

หากอิงจากแบบจำลองของ ธปท.*

- ศักยภาพการเติบโตขึ้นกับหลายปัจจัย เช่น คุณ
จำนวนและคุณภาพแรงงาน ผลิตภาพการผลิต

หมายเหตุ: *ประมาณการจาก [1] ฟังก์ชันการผลิต (production function) โดยใช้ตัวแปรด้านผลิตภาพการผลิต คุณ จำนวนชั่วโมงทำงานของแรงงาน และคุณภาพแรงงาน โดยอ้างอิงงานศึกษาของ US Congressional Budget Office, IMF, World Bank ธนาคารกลางสหรัฐ และธนาคารกลางฮ่องกง ที่ได้ potential growth ประมาณ 3.0% [2] Multivariate Unobserved Component Model (UCM) ที่แยกแนวโน้ม (trend) ออกจากปัจจัยเชิงวัฏจักร (cyclical) โดยใช้ตัวแปรจำนวนชั่วโมงทำงาน อัตราการว่างงาน อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน คุณ และอัตราเงินเฟ้อ โดยอ้างอิงจากงานศึกษาของธนาคารกลางยุโรปที่ได้ potential growth ประมาณ 3.0%

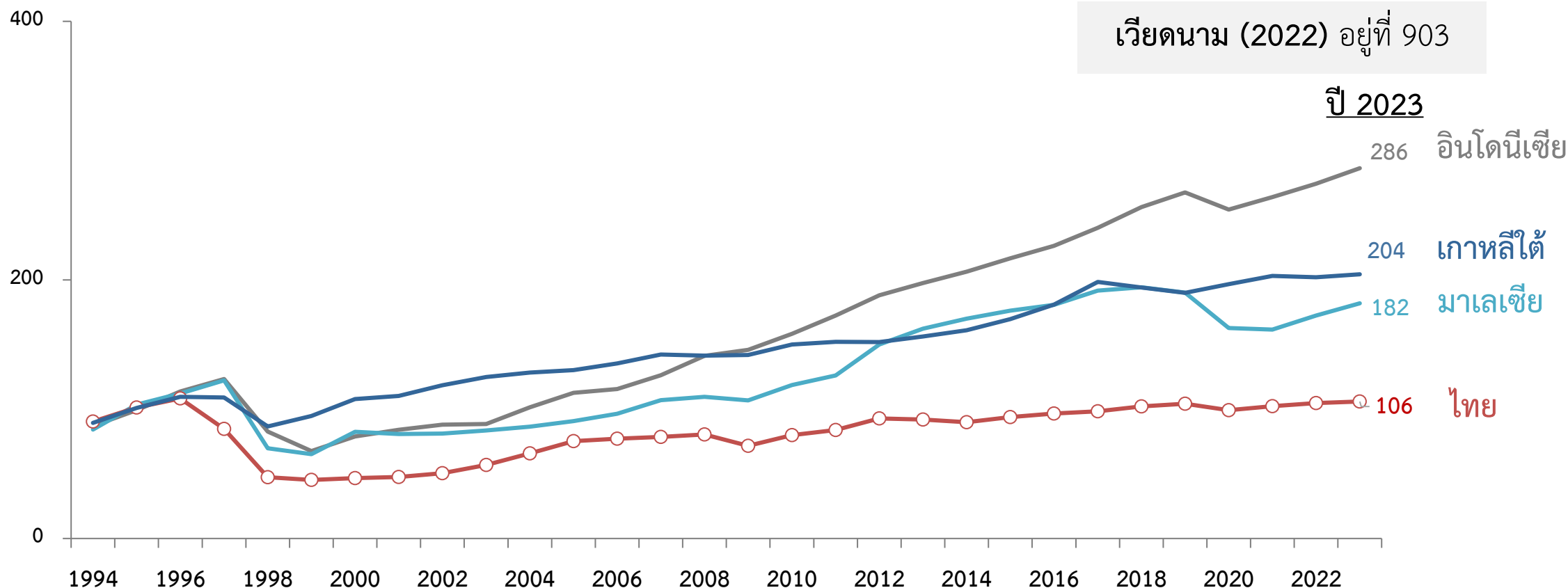
ผลผลิตที่ต่ำเป็นผลจากการลงทุนที่อยู่ในระดับต่ำต่อเนื่องด้วย

หลังวิกฤตต้มยำกุ้ง การลงทุนไทยแทบไม่เพิ่ม ขณะที่ของประเทศเพื่อนบ้านโตกว่าไทย 2-3 เท่า

มูลค่าแท้จริงของการลงทุนภาครัฐและเอกชน เทียบกับก่อนวิกฤตปี 1997

(ค่าเฉลี่ยปี 1994-1996 = 100)

ดัชนี (1994-96 = 100)

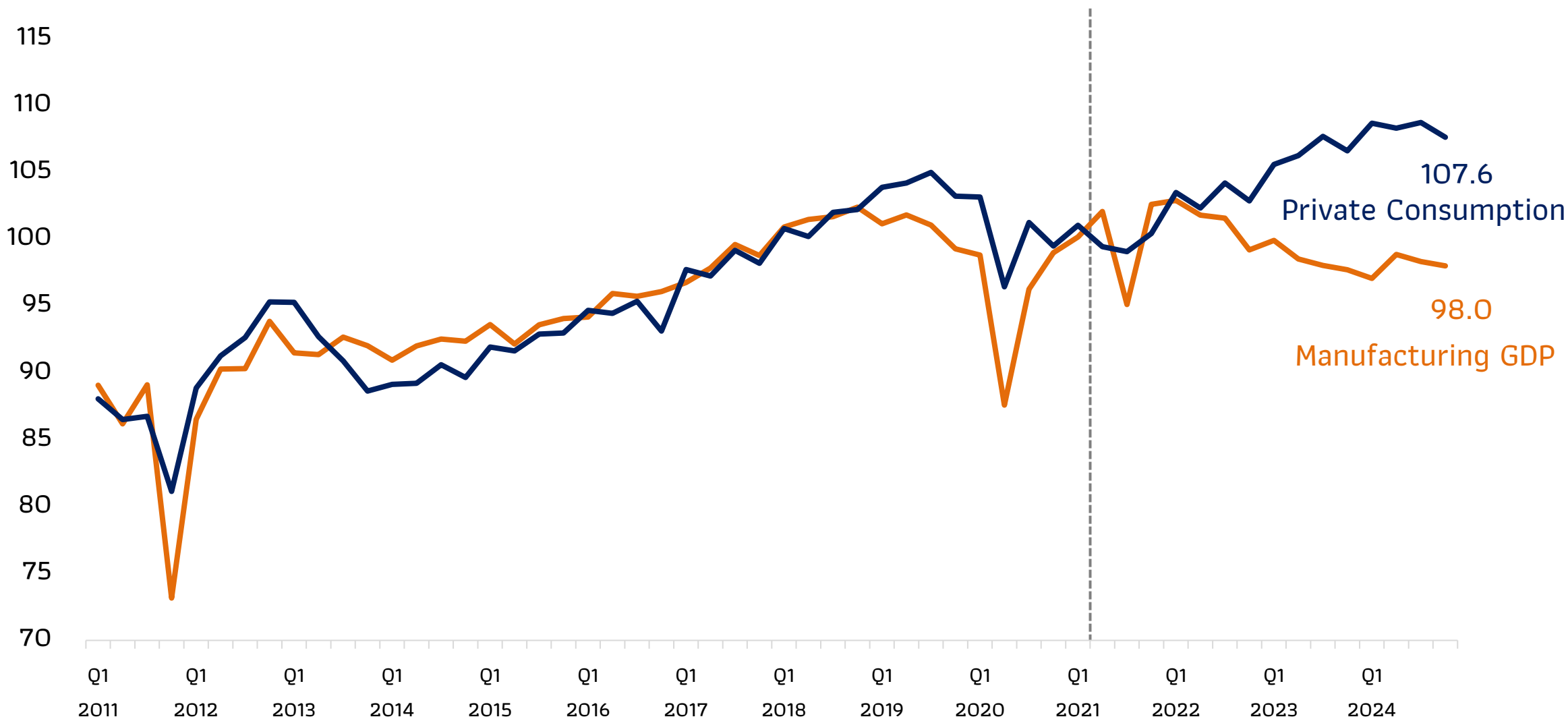
มองไปข้างหน้า เศรษฐกิจถูกกดดันจากปัจจัยเชิงโครงสร้างและเชิงวัฏจักร

	10 ปีก่อนโควิด	ปี 67-69*	ปัจจัยเชิงวัฏจักร	ปัจจัยเชิงโครงสร้าง
การเติบโตของเศรษฐกิจไทย	3.6%	~ 3%		
ภาคการผลิต [30%]	2.5%	~ 1%	- นโยบายการค้าโลก - การแข่งขันต่างประเทศที่รุนแรงขึ้น	- Trend โลก: AI / ESG - ความสามารถในการแข่งขัน
ภาคบริการ [61%]	4.8%	~ 4%	นทท. จีน ชะลอตัวในปี 68	- Trend โลก: ESG / Aging - หนี้ครัวเรือน
ภาคเกษตร [9%]	1.1%	~ 0%	เอลนีโญในปี 67	- Climate change - ความสามารถในการแข่งขัน / yield ต่ำ

หมายเหตุ: * ข้อมูลปี 68-69 ประมาณการ ณ ก.ย. 67
ที่มา: สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คำนวณและประมาณการโดย ธปท.

Private Consumption and Manufacturing GDP

Index sa, 2021=100, [real]

Source: NESDC, calculated by BOT

Noted: Private Consumption covered the spending on goods by Thai households and foreign tourists.

GDP manufacturing and Private consumption have become more clearly disconnected, [correlation 2012-2020 = 79% vs 2021-2024 = 11%]

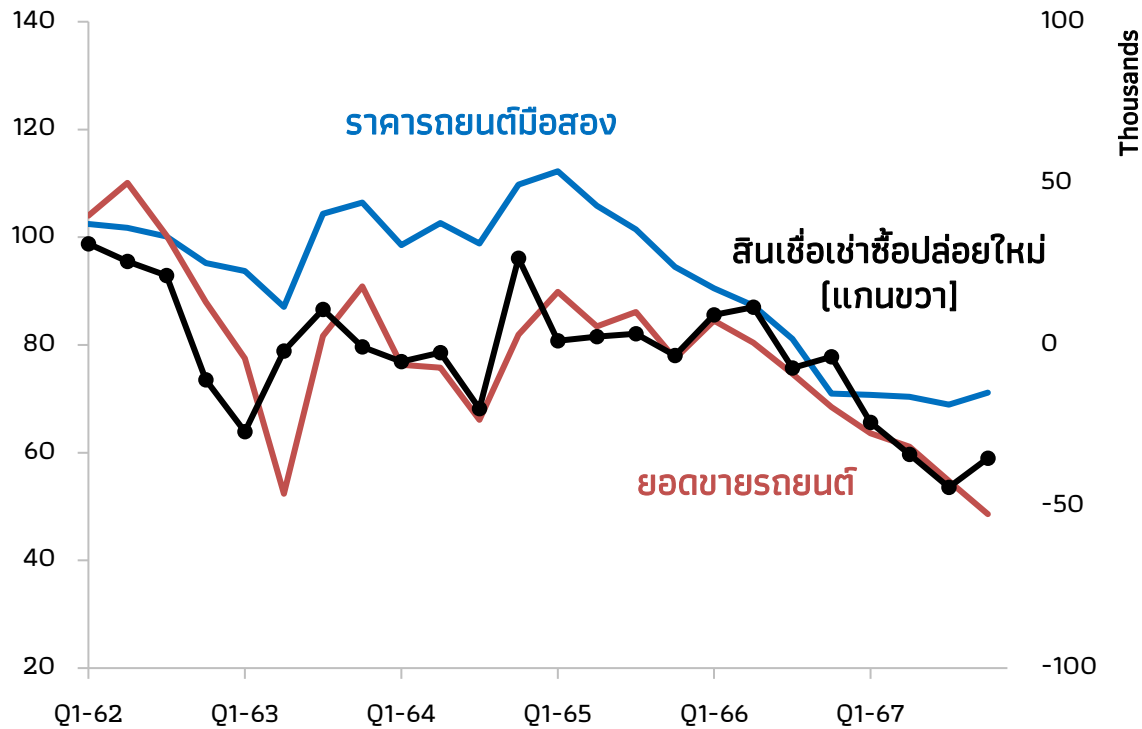

ตัวอย่าง sector ที่ถูกกดดัน

อุตสาหกรรมยานยนต์ ถูกกดดันจาก (1) การแข่งขันจากรถ EV
(2) สินเชื่อเช่าซื้อหดตัว และ (3) กำลังซื้อที่อ่อนแอ

Index sa [2562=100]

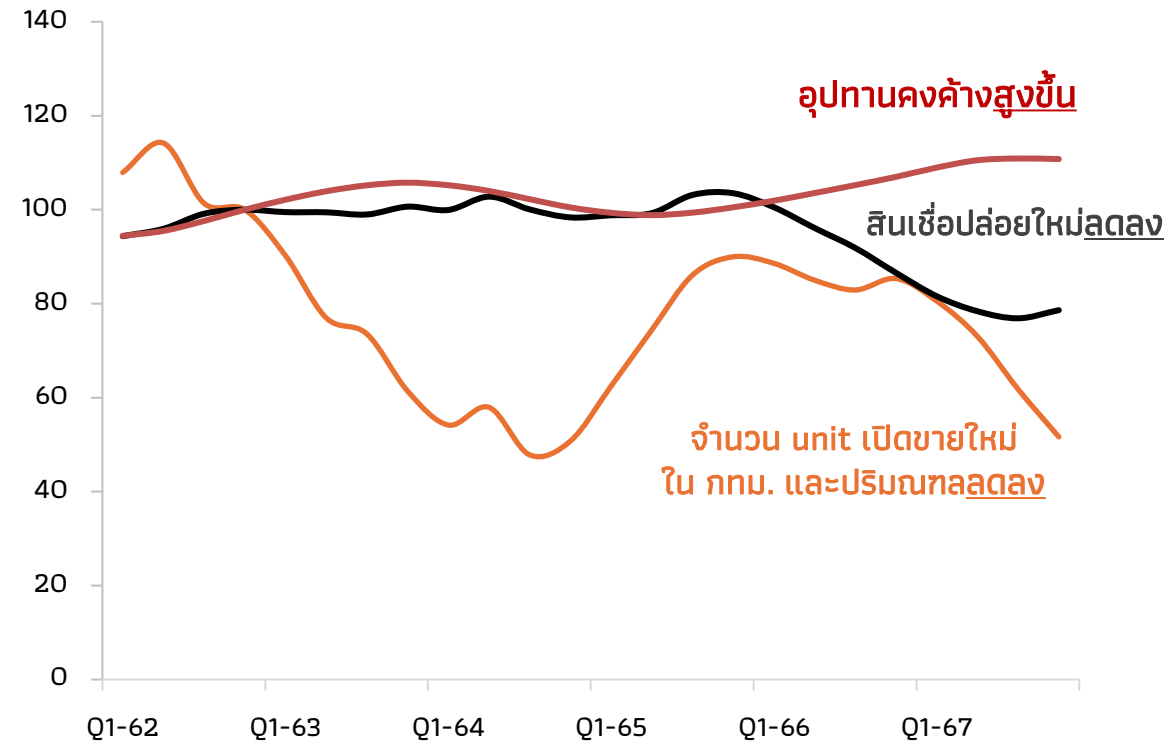
พันล้านบาท

หมายเหตุ: ข้อมูลสินเชื่อปล่อยใหม่ คือการเปลี่ยนแปลงของยอดคงค้างสินเชื่อเช่าซื้อ
ที่มา: รปท. สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย คำนวณโดย รปท.

ภาคอสังหาริมทรัพย์ ชะลอตัวจาก (1) สินเชื่อที่อยู่อาศัยชะลอลง
(2) อุปทานคงค้างสูง ซึ่งส่งผลต่อเนื่องไปยังภาคก่อสร้าง

Index 4QMA [2562=100]

หมายเหตุ: อุปทานคงค้างทั่วประเทศ, จำนวนสินเชื่อที่อยู่อาศัยปล่อยใหม่ทั่วประเทศ (รพ. และ รอส.)
ที่มา: REIC และ AREA คำนวณโดย รปท.

รายได้ (GDP) ที่โต...กระจายไปไหนบ้าง?

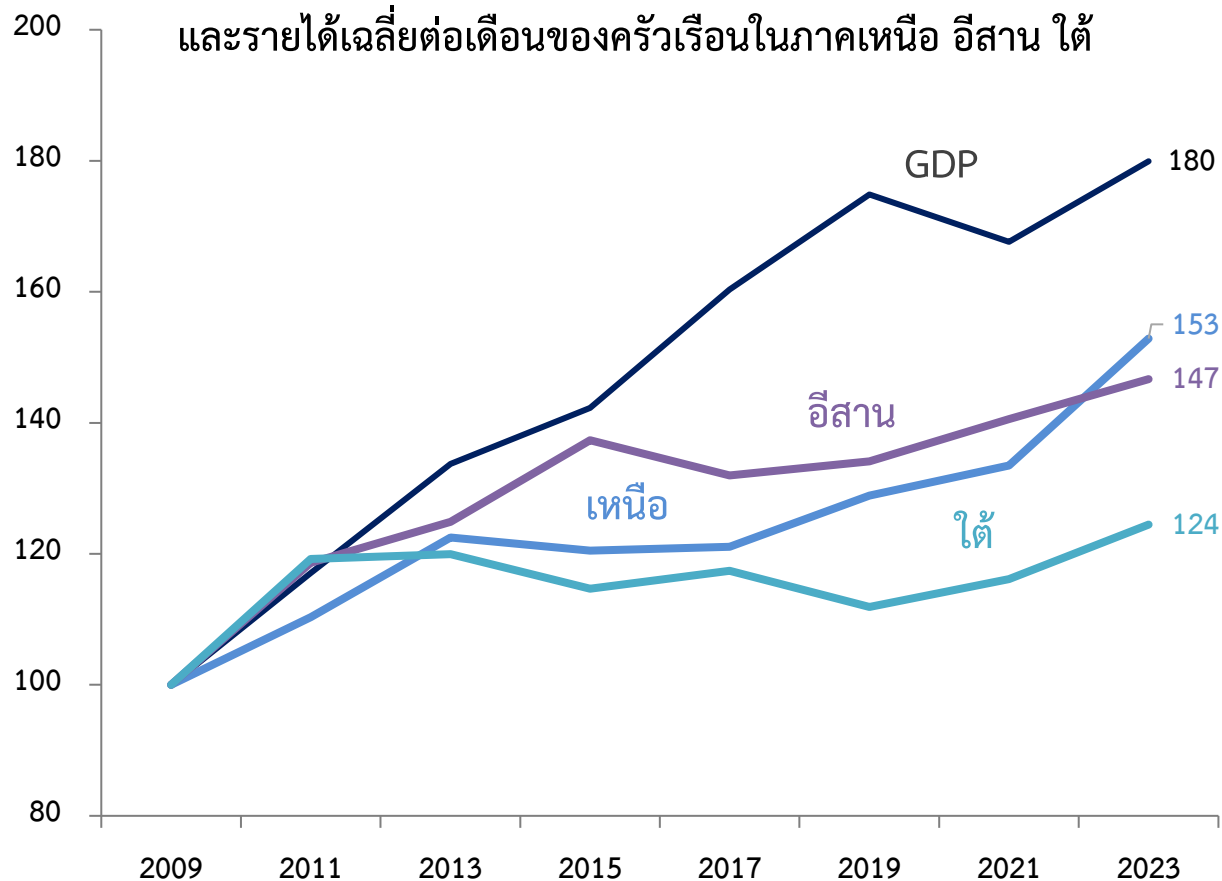

GDP ที่โตไม่ได้กระจายทั่วถึง เกิดความเหลื่อมล้ำเชิงพื้นที่

ดัชนี (ปี 2009 =100)

Nominal GDP ประเทศไทย

และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือนในภาคเหนือ อีสาน ได้

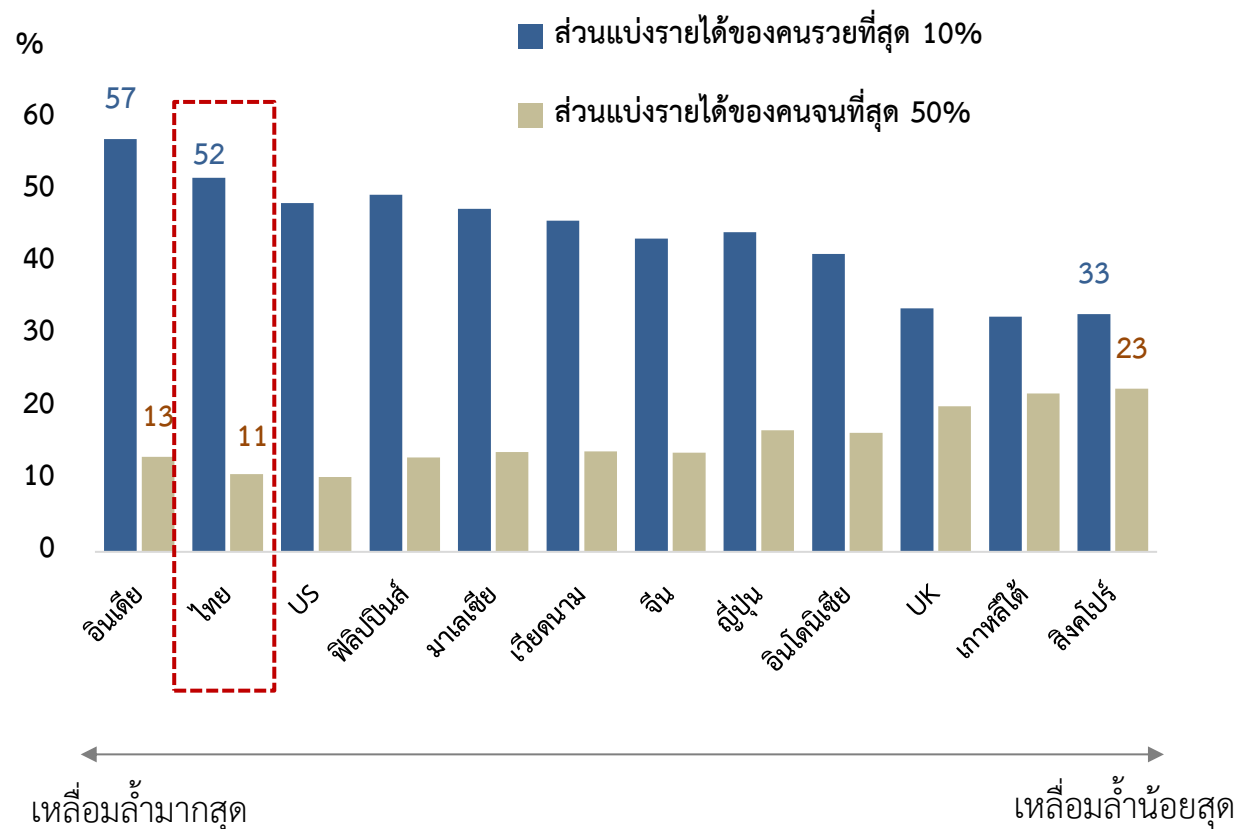

คนในภาคเหนือ ภาคอีสาน และภาคใต้มีราว
60% ของจำนวนคนทั้งประเทศ
แต่มี GDP รวมไม่ถึง 30% ของ GDP ประเทศ

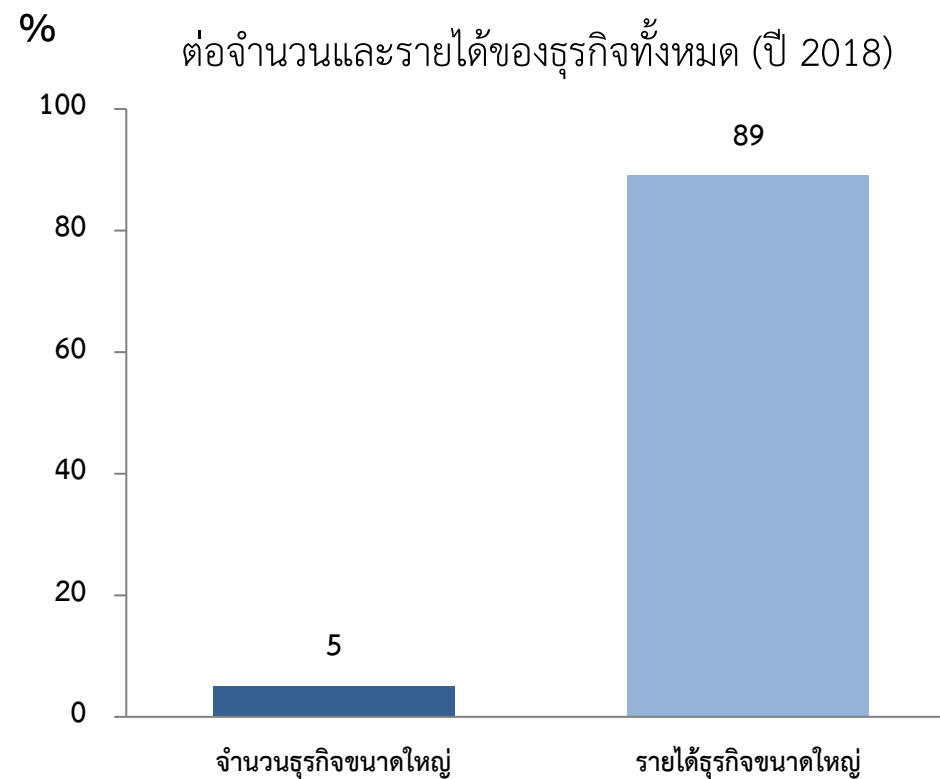
..และยังมีช่องว่างระหว่างคนรวย-คนจน และธุรกิจใหญ่-เล็ก

ส่วนแบ่งรายได้ของกลุ่มคนรวยที่สุด 10% และคนจนที่สุด 50% ปี 2022

จำนวนธุรกิจขนาดใหญ่มีเพียง 5% ของจำนวนธุรกิจทั้งหมด แต่มีรายได้ถึง 90% ของรายได้ธุรกิจรวม

สัดส่วนจำนวนและรายได้ของธุรกิจขนาดใหญ่
ต่อจำนวนและรายได้ของธุรกิจทั้งหมด (ปี 2018)

ที่มา: งานศึกษา Firm Dynamics ของสถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วย อึ๊งภากรณ์ (ปี 2024)

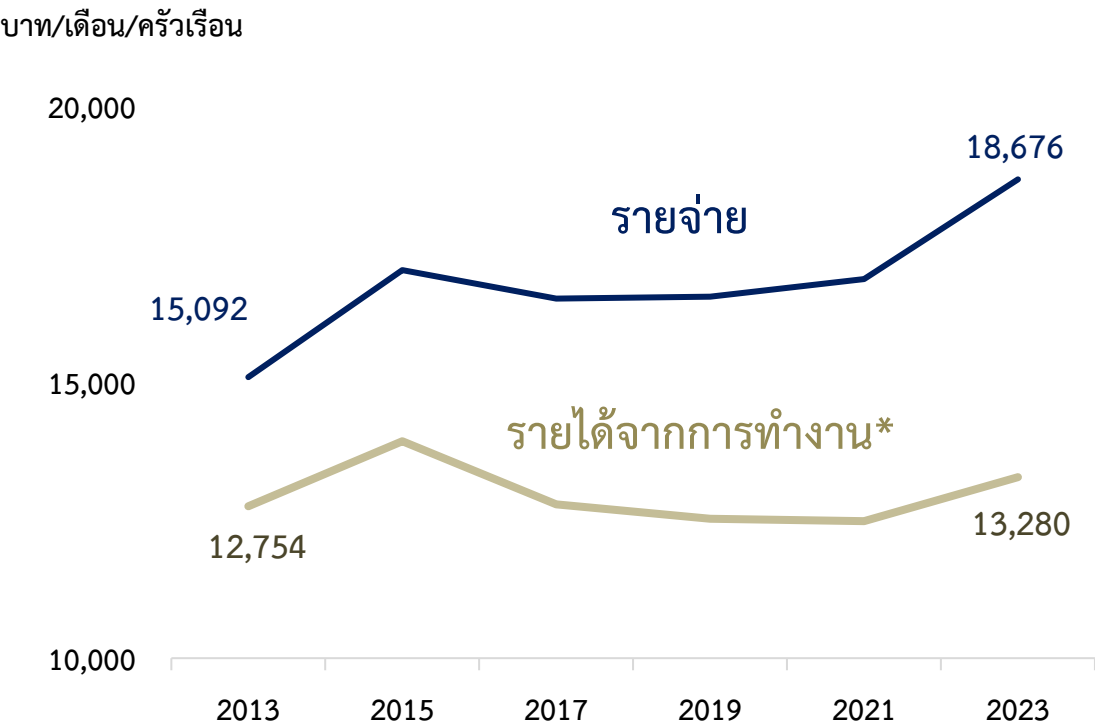
ที่มา: World Inequality Database (ข้อมูลรายได้ก่อนหักภาษี)

หมายเหตุ: (1) อันดับ 1 ใน Forbes ปี 2019 คือ 1 ตระกูล มีทรัพย์สินประมาณ 9 แสนล้านบาท เทียบกับข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ (SES) คนที่รวยที่สุด (percentile ที่ 100) มีทรัพย์สินประมาณ 25 ล้านบาทต่อครัวเรือน (2) ตระกูลรวยที่สุด 50 อันดับแรกตามการจัดอันดับของนิตยสาร Forbes มีทรัพย์สินเท่ากับประชากร 13 ล้านครัวเรือน

รายได้ที่น้อยกว่ารายจ่าย ทำให้เกิดปัญหาหนี้ครัวเรือนสูง

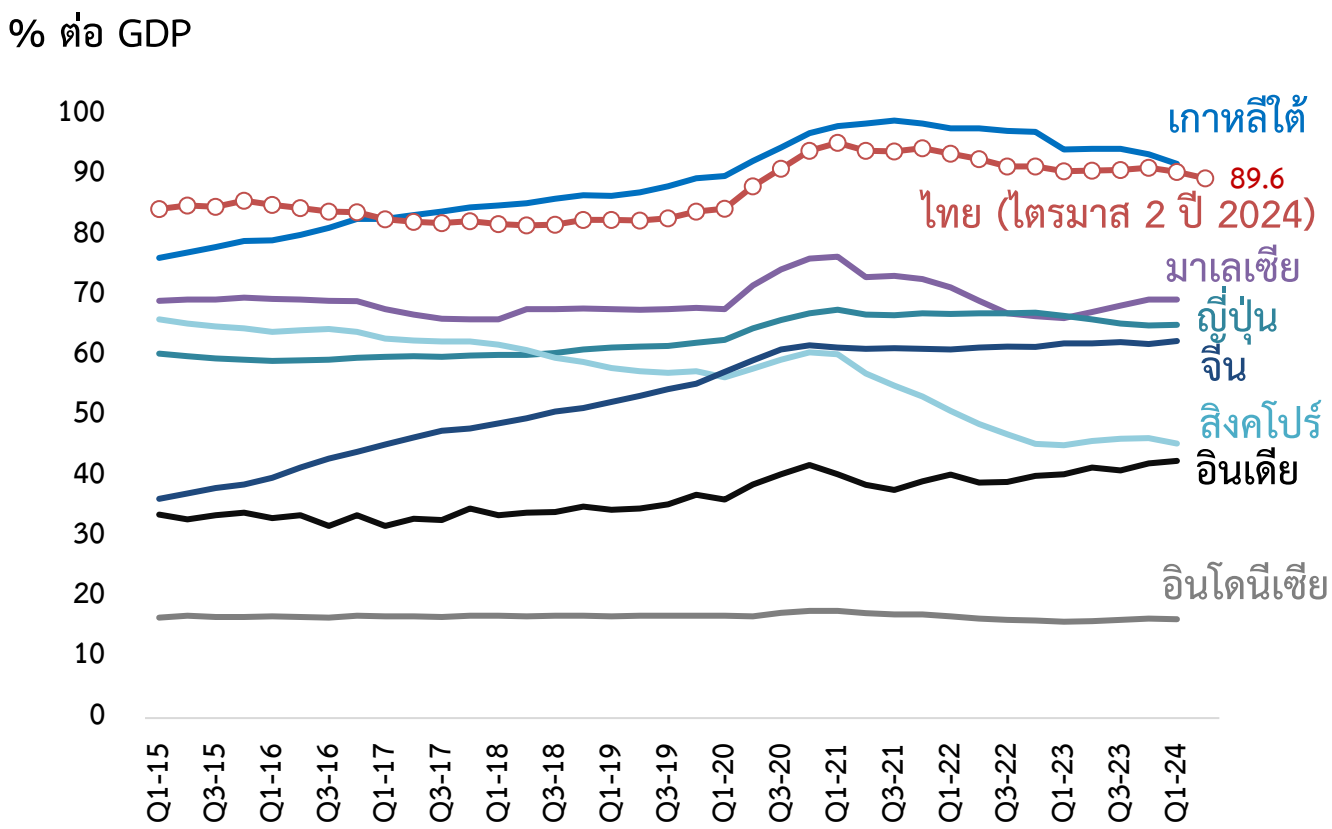
รายได้และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือนอีสาน

หมายเหตุ: * รายได้ที่มาจากการทำงาน ไม่รวมรายได้ที่ไม่เป็นตัวเงิน (inkind) ซึ่งอยู่ในรูปสวัสดิการ/สินค้า บริการต่าง ๆ ที่ได้รับมาโดยไม่ต้องซื้อ รวมประเมินค่าเช่าบ้าน/ บ้านตนเอง

ที่มา: การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ คำนวณโดย ธปท.

สัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อ GDP
(ณ ไตรมาส 1 ปี 2024 /ยกเว้นข้อมูลไทยเป็นไตรมาส 2 ปี 2024)

ที่มา: BIS และ ธปท.

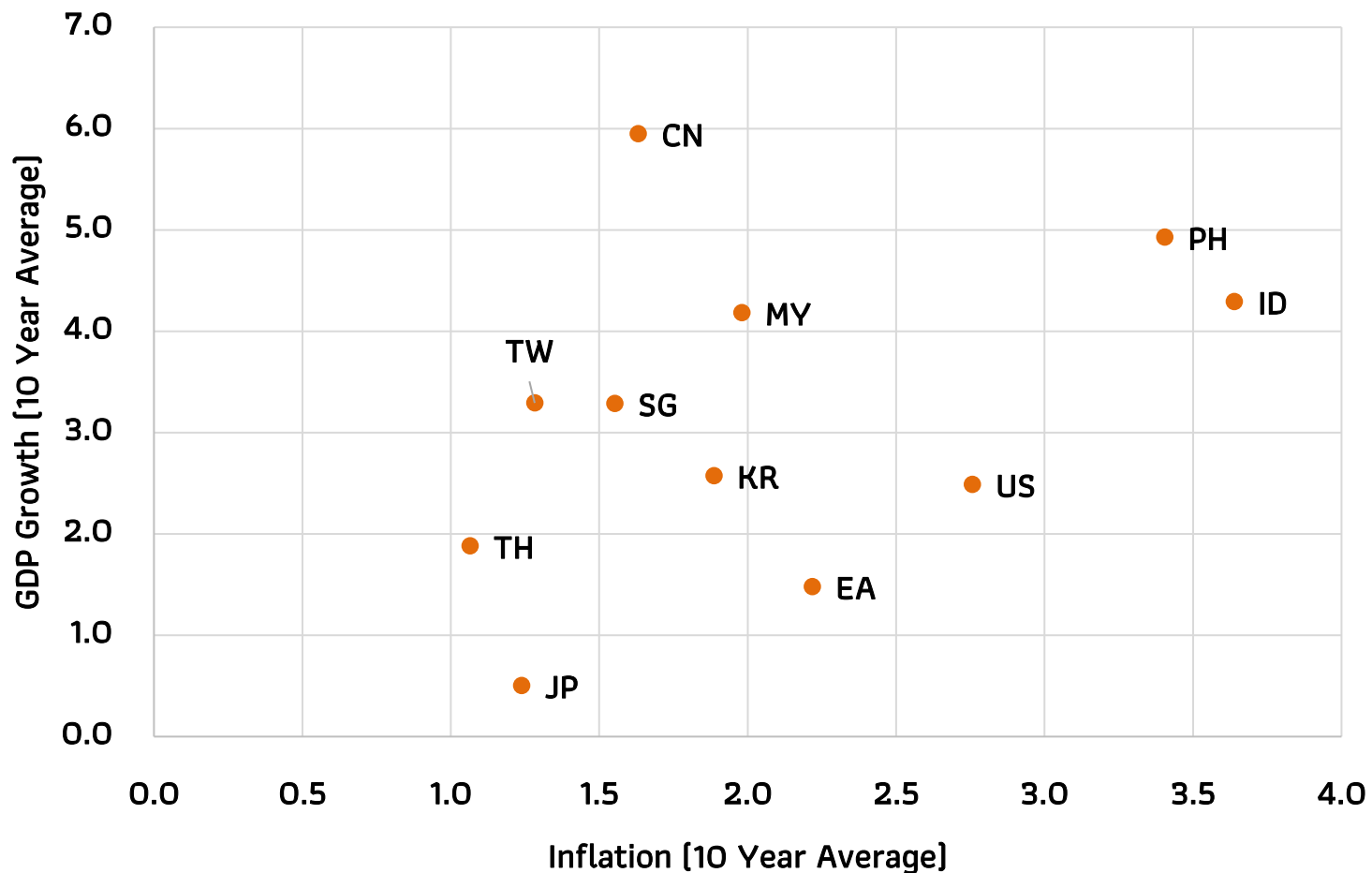

คำถามชวนคิด

2. เงินเพื่อทำเป็นอุปสรรคต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจหรือไม่

อัตราเงินเฟ้อและเศรษฐกิจไม่ได้มีความสัมพันธ์กันอย่างชัดเจน

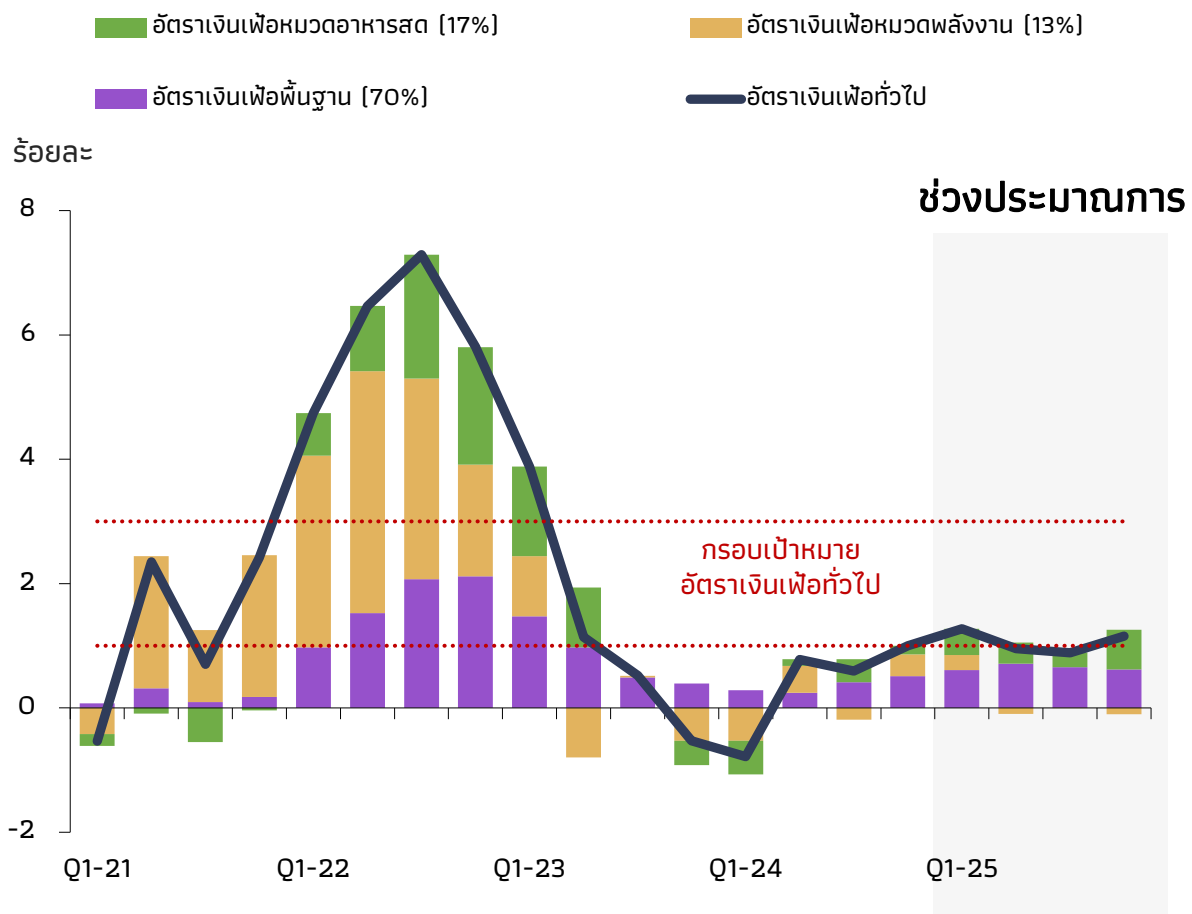
อัตราเงินเฟ้อและการขยายตัวของเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ

เงินเพื่อตำเกิดจากปัจจัยด้านอุปทานมากกว่าด้านอุปสงค์ ได้แก่ราคาน้ำมัน และราคาอาหารสด

ที่มาของประมาณการอัตราเงินเฟ้อทั่วไป

แนวโน้มเงินเฟ้อในระยะต่อไป

ถูกกดดันจากปัจจัยด้านอุปทาน

- เงินเฟ้อหมวดพลังงานมีแนวโน้มอยู่ในระดับต่ำตามราคาน้ำมันดิบโลก

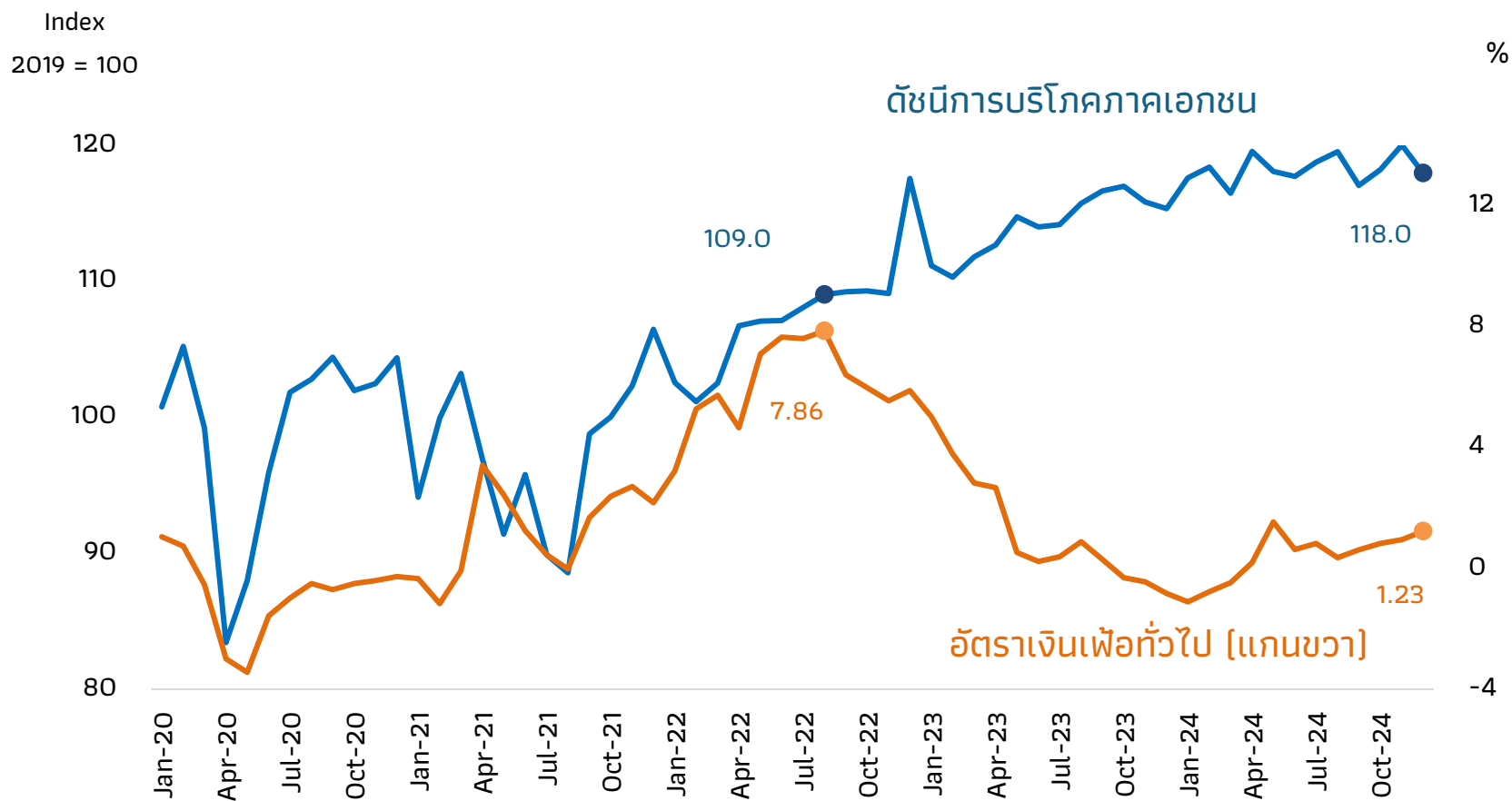
ปัจจัยด้านอุปสงค์ไม่เปลี่ยนแปลง

- อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานทรงตัวอยู่ในระดับใกล้เคียงเดิม

...ยังไม่เห็นสัญญาณภาวะเงินฝืด สินค้ากว่า 75% มีราคาเพิ่มขึ้นหรือคงที่ ประชาชนไม่ได้ชะลอการจับจ่ายใช้สอย

แม้เงินเฟ้อปรับลดลง แต่การบริโภคยังขยายตัว

ที่มา: ธปท. และกระทรวงพาณิชย์

เงินเพื่อทำในปัจจุบันช่วยบรรเทาค่าครองชีพที่เพิ่มขึ้นในช่วงที่ผ่านมา

ตัวอย่างรายการและราคาสินค้าสำคัญที่คนบริโภคเป็นประจำ

สินค้า	ราคา 5 ปีก่อน* [บาท]	ราคาปัจจุบัน** [บาท]	การเปลี่ยนแปลง [%]
น้ำมันพืช (ขวด)	40	56	+40.0
แก๊สโซฮอล์ 95 [ลิตร]	27.7	35.8	+29.2
น้ำมันดีเซล [ลิตร]	26.5	32.9	+24.2
หมูสันนอก (กก.)	155	192	+23.9
ไก่สด (ตัว)	68	80	+17.6
ก๊าซหุงต้ม (ถัง 15 กก.)	364	423	+16.2
ไข่ไก่ (ฟอง)	4	4.4	+10.0

หมายเหตุ: * ราคาเฉลี่ยปี 2562, ** ราคา ณ ก.พ. 68

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์, EPPO คำนวณโดย ธปท.

คำถามชวนคิด

3. คนกู้เงินธนาคารไม่ได้เพราะอะไร

งบดุล ธปท. และเงินสำรองเงินตรา ณ 31 ธ.ค 67

สินทรัพย์ต่างประเทศ
จากการดูแลค่าเงินบาท

สินทรัพย์	หนี้สินและส่วนของทุน
สินทรัพย์ต่างประเทศ 8.4 ลลบ.	ธนบัตรหมุนเวียน 2.6 ลลบ.
	เงินรับฝากของธนาคาร 0.12 ลลบ.
	เครื่องมือดูดซับสภาพคล่อง 5.1 ลลบ. - Bilateral repo 2.7 ลลบ. - พันธบัตร ธปท. 2.4 ลลบ.
สินทรัพย์ในประเทศ 0.9 ลลบ.	หนี้สินอื่น ๆ 1 ลลบ.
	ส่วนของทุน 0.5 ลลบ.

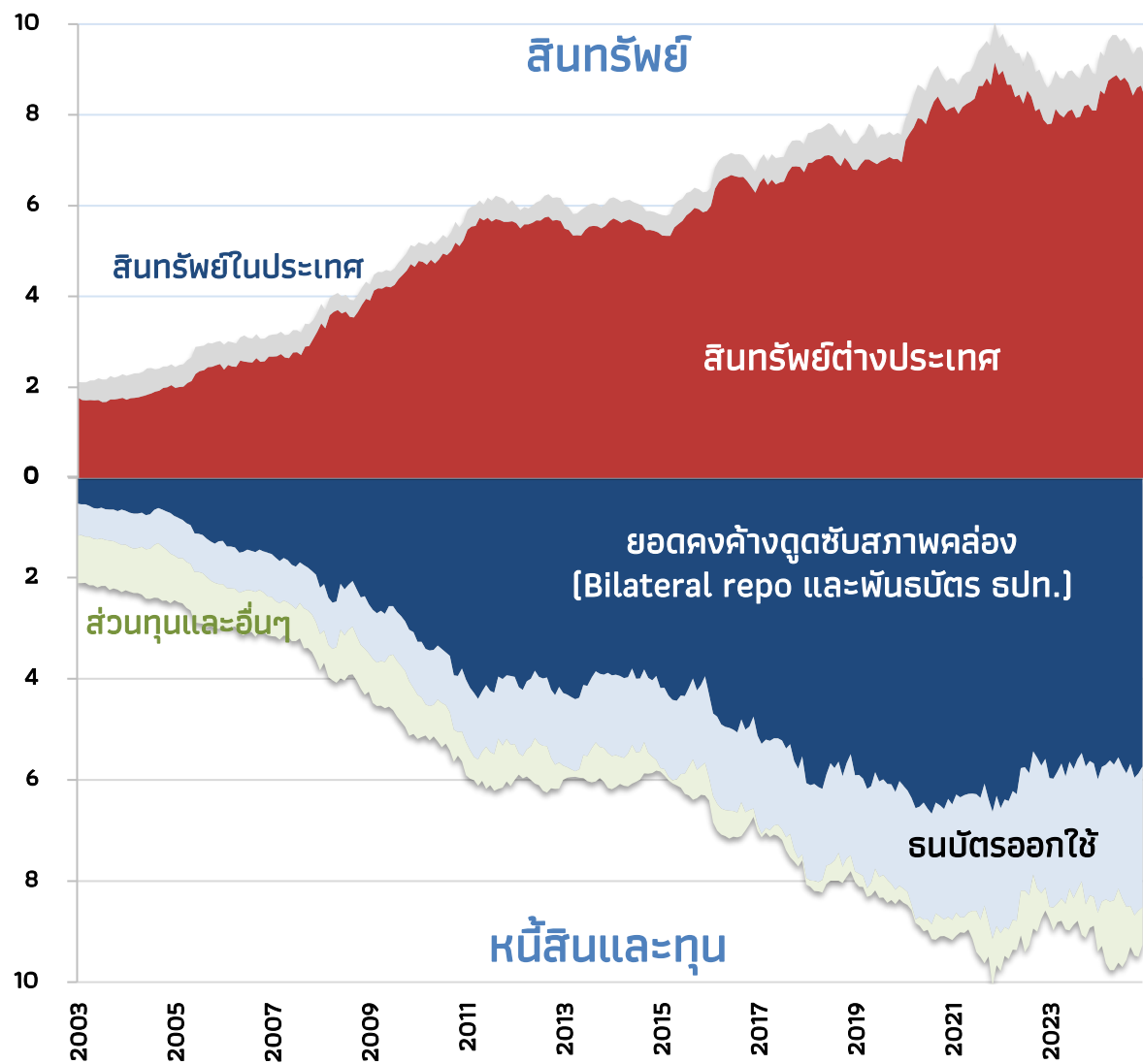
ฐานเงิน [Money base, MO]

ธปท. ดูแลดอกเบี้ยให้สอดคล้อง
กับนโยบายการเงิน

สภาพคล่องที่ รปท. ดุดจับเป็นส่วนที่เกิดจากการดูแลค่าเงินบาทเป็นหลัก

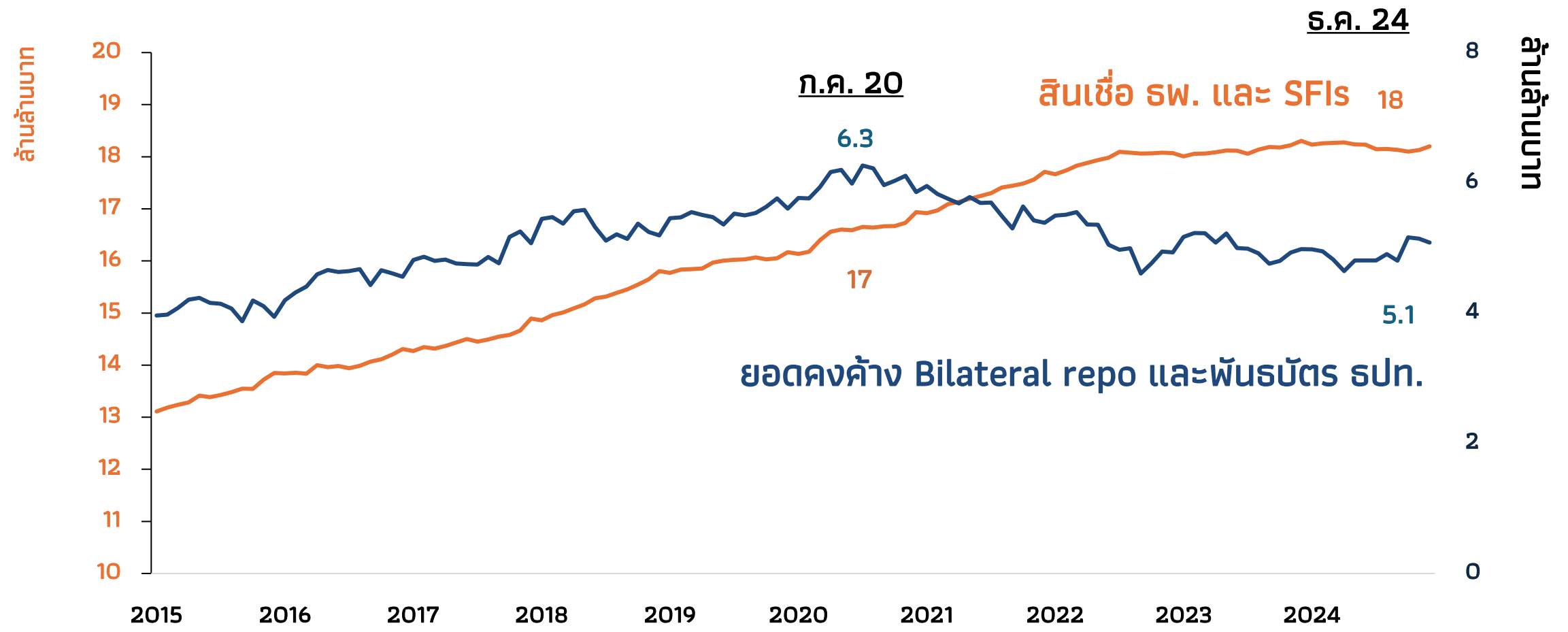
ล้านล้านบาท

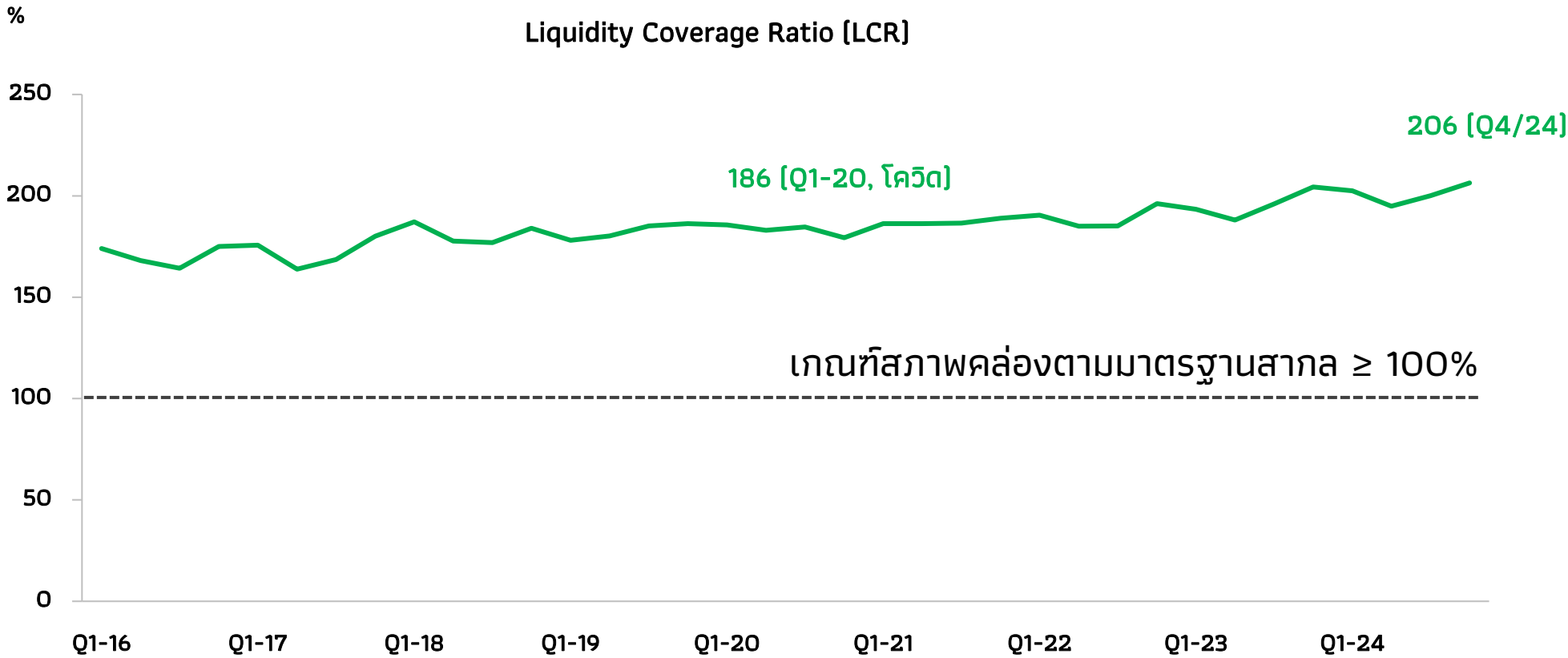
ปริมาณสินเชื่อไม่ได้สัมพันธ์กับสภาพคล่องที่ รปท. ดุดจับ

สินเชื่อและยอดคงค้างสภาพคล่องที่ รปท. ดุดจับ

สภาพคล่องในระบบอยู่ในระดับสูง รพ. ไทยมีสภาพคล่องสูงขึ้นและสูงเทียบมาตรฐานสากล

Period	2016-2019	2020-22 [โควิด]	2023-2024
LCR สูง → สภาพคล่องสูง	177%	187%	199%
LDR ต่ำ → สภาพคล่องสูง	96%	93%	90%

หมายเหตุ: **Liquidity coverage ratio [LCR]** = สินทรัพย์สภาพคล่อง / ประมาณการกระแสเงินสดไหลออกสุทธิใน 30 วันภายใต้ stressed scenario
Loan to deposit ratio [LDR] = เงินให้สินเชื่อ / เงินฝากและ bill of exchange ของธนาคารพาณิชย์

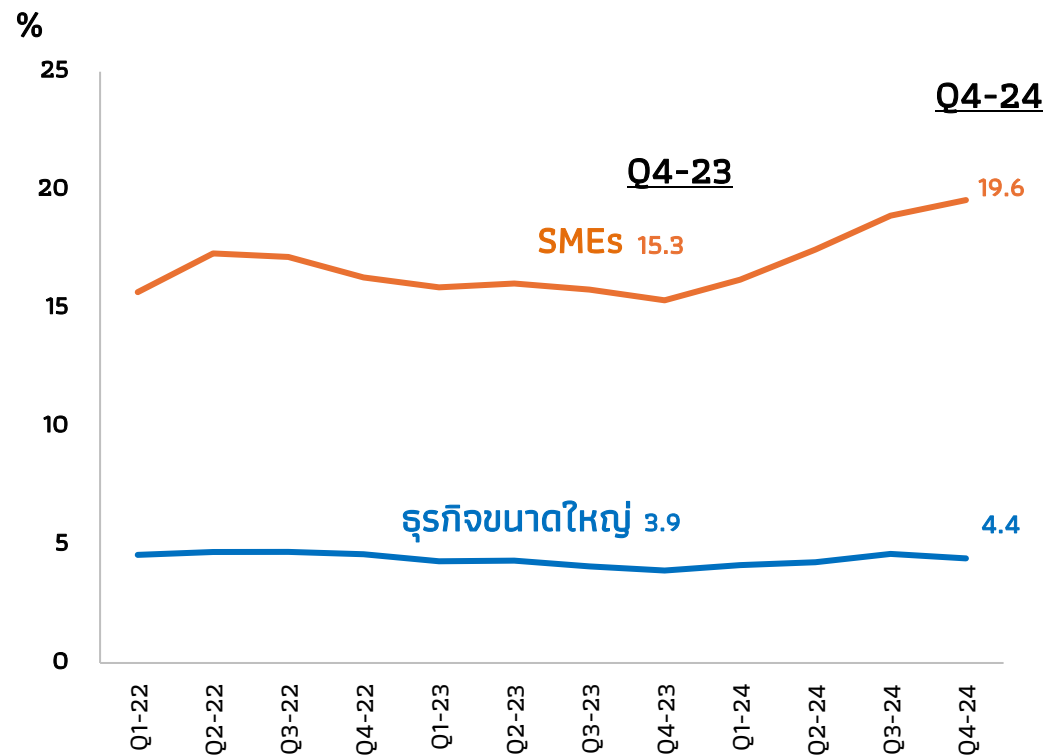

รพ. ไม่ปล่อยสินเชื่อเพราะต้นทุนด้านเครดิตที่สูงขึ้น

รายได้และต้นทุนในการปล่อยสินเชื่อ SMEs รายย่อย

ผลตอบแทนจากการปล่อยกู้	8-10%
ต้นทุนรวม	11-13%
ต้นทุนทางการเงิน [funding cost]	2-3%
ค่าใช้จ่ายดำเนินการ [operating expense]	2-3%
ค่าความเสี่ยงจากหนี้เสีย [credit cost]	6-8%

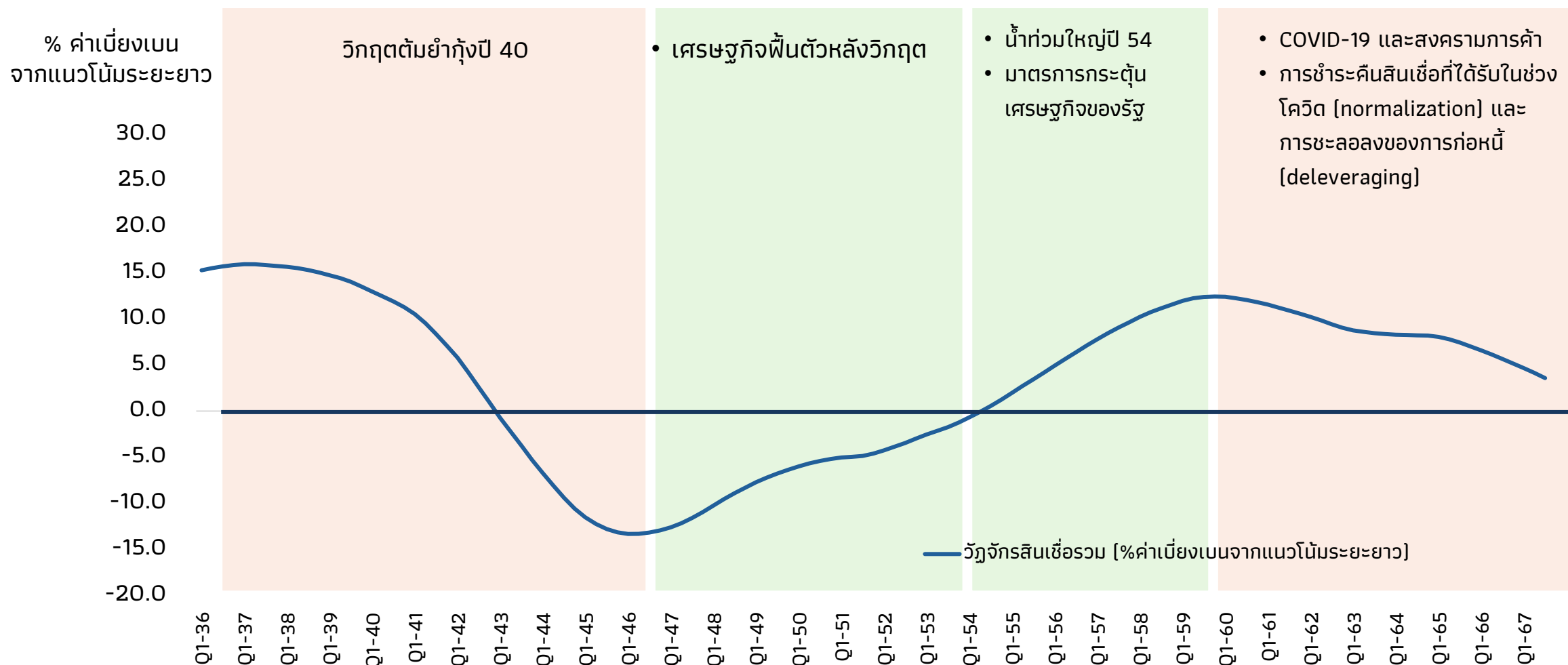
สัดส่วนหนี้ค้างชำระในระบบสถาบันการเงิน

- หมายเหตุ: [1] ระบบ สง. ประกอบด้วย ระบบ รพ. (รวม บ.ลูกของ รพ.) SFIs และ Non-banks ที่ไม่ใช่ บ.ลูกของ รพ.
 [2] นิยามขนาดสินเชื่อธุรกิจ ดังนี้ รพ. รวมเครี: ใช้วงเงินสินเชื่อไม่รวม interbank ที่ธุรกิจมีกับ รพ. แต่ละแห่ง ณ ร.ค. 67 [Large corporate > 500 ลบ. และ SMEs ไม่เกิน 500 ลบ.], SFIs: นิยาม สสว. ที่อิงรายได้ และการจ้างงาน, Non-banks : Nano Finance และ สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับที่มีสินเชื่อที่มีทะเบียนรถเป็นประกันที่มีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ
 [3] สัดส่วนหนี้ค้างชำระประกอบด้วย non-performing loan (NPL) และ special mentioned loan

วัฏจักรสินเชื่อบริษัทในช่วงขาลง ตามศักยภาพเศรษฐกิจที่ลดลงและสินเชื่อที่ขยายตัวมาระยะหนึ่ง

หมายเหตุ: คำนวณจากการแยกข้อมูลวัฏจักรสินเชื่อธุรกิจ (ไม่รวมสถาบันการเงิน) และสินเชื่อครัวเรือน ออกจากแนวโน้มระยะยาว เพื่อให้ประเมินได้ว่าข้อมูลในปัจจุบันอยู่จุดไหนของวัฏจักรสินเชื่อและสูงหรือต่ำกว่าแนวโน้มระยะยาวเพียงใด

ที่มา: สปท.

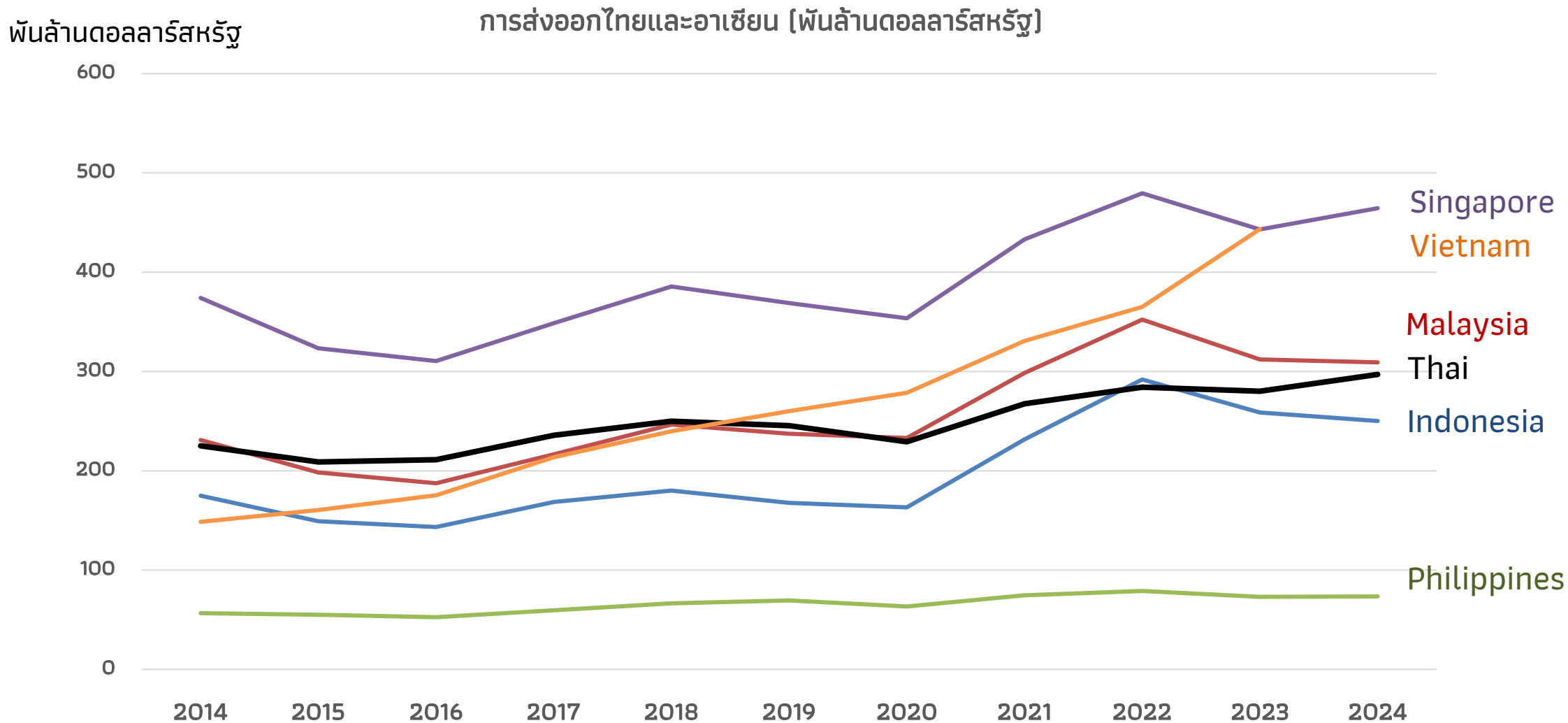

คำถามชวนคิด

4. การส่งออกไทยขยายตัวน้อยกว่าประเทศอื่น เพราะอะไร

การส่งออกสินค้าของไทยและอาเซียน

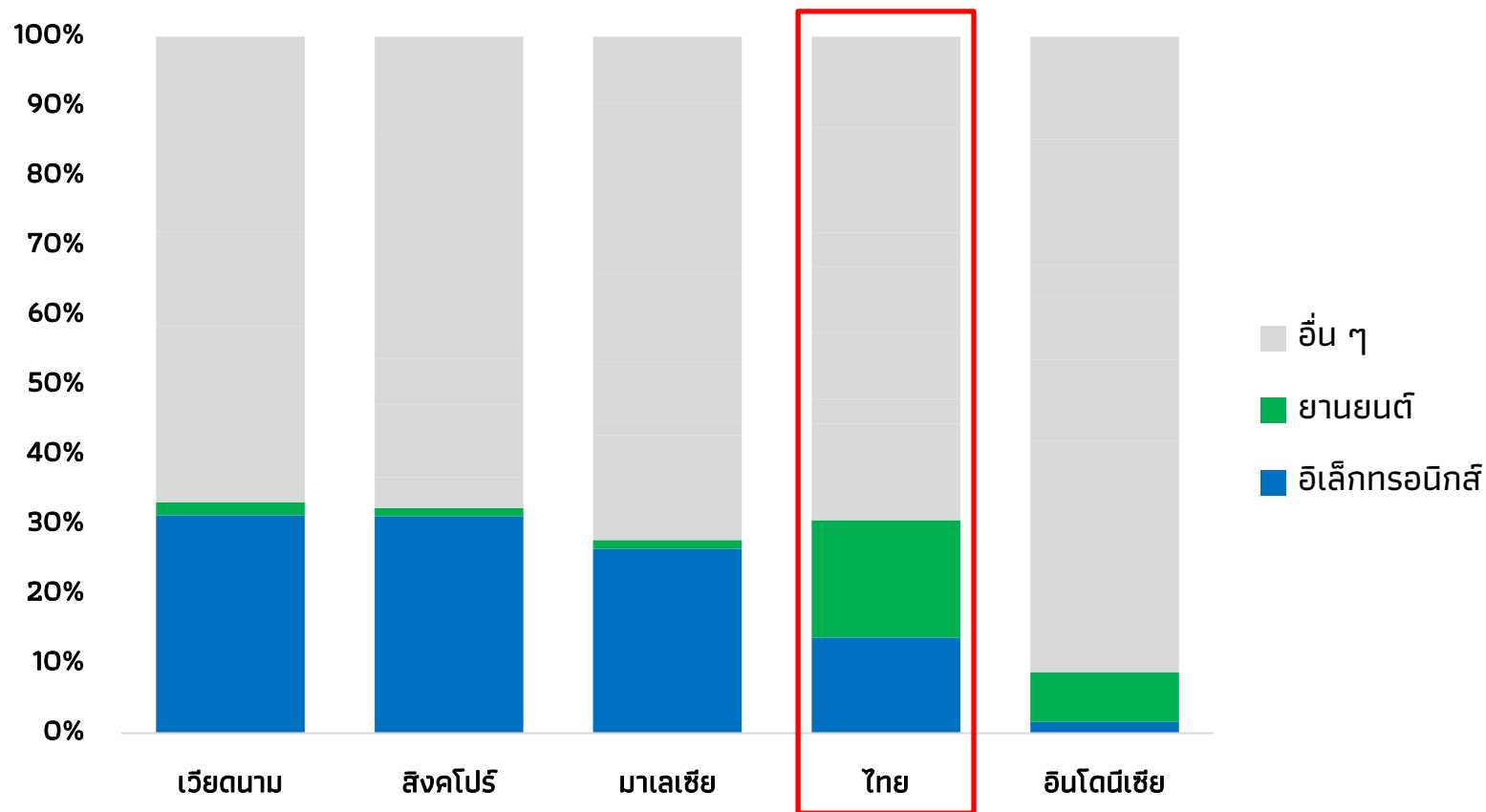

หมายเหตุ: ข้อมูลจาก Trademap , เวียดนามยังไม่มีข้อมูลเต็มปี 2024

โลกยุคใหม่มีความต้องการสินค้าเปลี่ยนไป เช่น สินค้ากลุ่มเทคโนโลยีตาม AI trend และรถยนต์ตาม trend รถ EV ขณะที่สินค้าที่ผลิตในไทยส่วนใหญ่ยังไม่ตอบโจทย์

กราฟโครงสร้างการส่งออกสินค้าของอาเซียน

หมายเหตุ: มูลค่าการส่งออกสินค้าเฉลี่ยปี 2014 – 2018

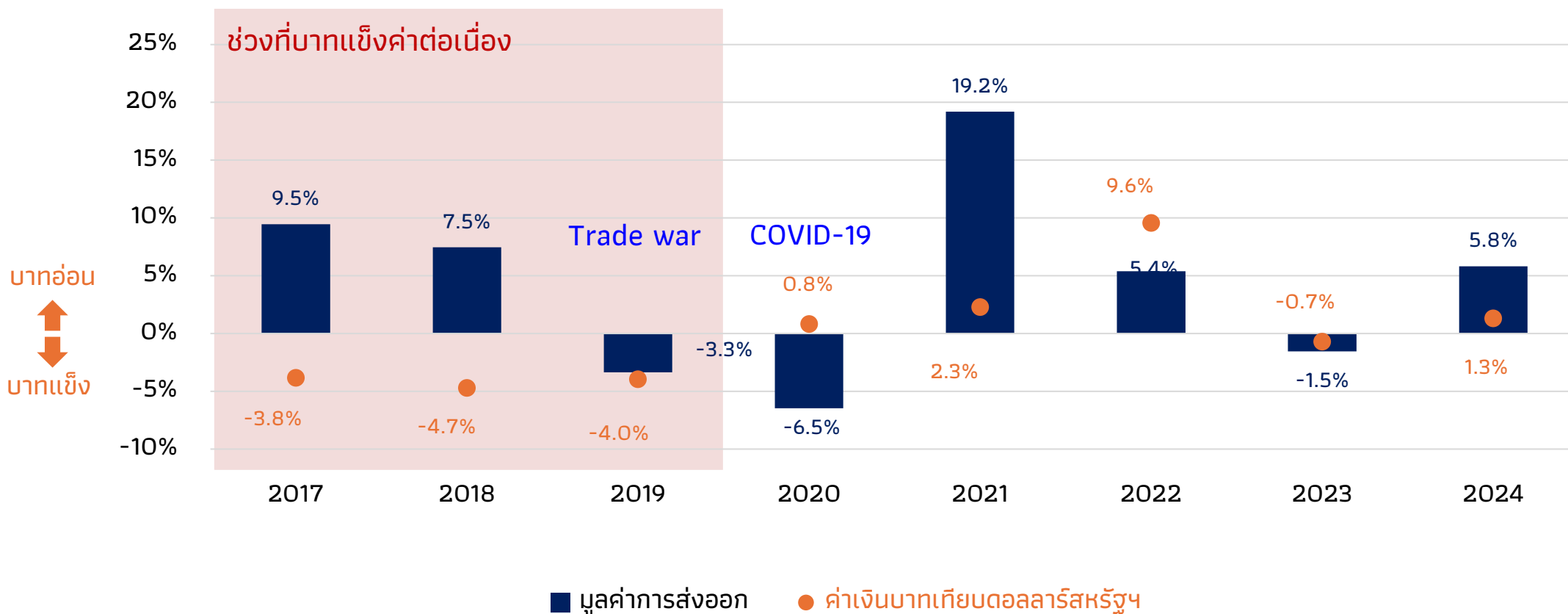
สัดส่วนสินค้าที่ส่งออกมากที่สุด 3 อันดับของไทย ได้แก่ ยานยนต์ สินค้าเกษตรแปรรูป และอิเล็กทรอนิกส์

ที่มา: Trademap คำนวณโดย สปท.

การส่งออกสินค้าขึ้นกับเศรษฐกิจประเทศคู่ค้ามากกว่าค่าเงิน เช่น ปี 2017-2018 ที่ค่าเงินบาทแข็ง การส่งออกยังขยายตัวดี

มูลค่าการส่งออกและค่าเงินบาท [%YoY]

หมายเหตุ: ค่าเงินเฉลี่ยทั้งปี, %YoY เป็นบวก = อ่อนค่า, %YoY เป็นลบ = แข็งค่า

มูลค่าการส่งออกสินค้า คำนวณจาก balance of payment basis , ปี 2021 การส่งออกฟื้นตัวแรงหลัง lockdown

ที่มา: สปท.

...แล้วเราต้องทำอะไรบ้าง?

ปัญหาที่เห็น

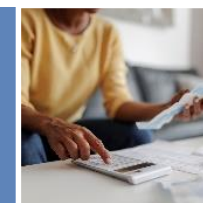
เข้าสู่สังคมสูงวัย จำนวนแรงงานลดลง

ผลิตภาพแรงงานต่ำ ส่วนหนึ่งจากการลงทุนต่ำ
และคุณภาพการศึกษาที่ไม่ดี

มีความเหลื่อมล้ำสูง ทั้งเชิงพื้นที่ รายได้ครัวเรือน ขนาดธุรกิจ

หนี้ครัวเรือนสูง เพราะรายได้ไม่พอกับรายจ่าย

- **ยกระดับคุณภาพการผลิต** โดยเน้นลงทุนในเทคโนโลยี/นวัตกรรม/research & development เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ สร้างมูลค่า และลดต้นทุนการผลิต
- **พัฒนา/ปรับทักษะแรงงาน** ผ่านการเพิ่มโอกาสการเข้าถึงการศึกษาและบริการสาธารณสุข (เข้าถึงง่าย/ต้นทุนเหมาะสม) รวมทั้งต้องหาแนวทางแก้ skill mismatch เช่น ให้สถานศึกษามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการผลิตแรงงานให้ตรงกับความต้องการของตลาด
- **สนับสนุนการลงทุนเพิ่ม** เช่น ภาครัฐลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน (public infrastructure) เพื่อดึงดูดการลงทุนจากภาคเอกชน / **ลดกฎเกณฑ์ (regulatory guillotine)** เพื่อส่งเสริม ease of doing business เช่น การขอใบอนุญาตของราชการ ขั้นตอนศุลกากร
- **เพิ่มโอกาสการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของธุรกิจ** เช่น แบงก์ ตลาดทุน
- **ส่งเสริมการแข่งขันอย่างเป็นธรรม** (ลดการผูกขาด ธุรกิจใหม่เข้าตลาดง่าย)
- **สนับสนุนการปรับตัวและเปลี่ยนผ่านของเศรษฐกิจภายใต้กระแสโลกใหม่** (digital & sustainability) เช่น พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล สร้างแรงจูงใจในการปรับตัว

16 ความคิดเพื่อชีวิตคนไทย: สิ่งที่เป็น ปัญหาที่เห็น และประเด็นชวนคิด

ทรรศนะของนักวิชาการต่อการพัฒนาในมิติต่าง ๆ ของไทย

ความสามารถใน
การผลิตของ
เศรษฐกิจไทย

การเปลี่ยนแปลงที่
กำลังเกิดขึ้นใน
บริบทโลกใหม่
(mega trends)

ประเด็นด้าน
คุณภาพชีวิต

ความสามารถ
ของภาครัฐ

สถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วย อึ๊งภากรณ์

PUEY UNGPHAKORN INSTITUTE
FOR ECONOMIC RESEARCH

มุ่งสร้าง Resiliency และโอกาสจากกระแสโลกใหม่

การสร้าง Resiliency

1. รักษาเสถียรภาพ (stability) ของระบบเศรษฐกิจการเงิน โดยผสมผสานเครื่องมือนโยบายต่าง ๆ (ดอกเบี้ยนโยบาย/ มาตรการดูแลค่าเงิน/ มาตรการดูแลเสถียรภาพระบบการเงิน/ มาตรการการเงิน)
2. สร้างกันชน (buffer) รองรับ shock ที่อาจเกิดขึ้น ในภาคส่วนต่าง ๆ เช่น ภาคต่างประเทศ ระบบสถาบันการเงิน และครัวเรือน
3. เพิ่มทางเลือก (option) โดยเฉพาะทางเลือกของระบบการชำระเงินที่มีประสิทธิภาพและไม่แพง

รปท. ทำอะไรเพื่อให้เศรษฐกิจไทยมี resiliency?

- **ดำเนินนโยบายแบบยืดหยุ่น** รองรับได้หลายสถานการณ์ [Robust Policy]
-> ให้ความสำคัญกับเสถียรภาพ / รักษาทางเลือกในการดำเนินนโยบาย / ใช้เครื่องมือแบบผสมผสาน
- **สร้างภูมิคุ้มกันทางการเงิน [buffer]**

สิ่งที่ รปท. ทำ

ตัวอย่างงานสำคัญ

แก้หนี้ครัวเรือนอย่างยั่งยืน

- **Responsible Lending:** 9 เดือนแรกปี 67 สถาบันการเงินปรับโครงสร้างหนี้แล้ว 6.1 ล้านบัญชี มูลค่า 2.1 ล้านล้านบาท โดย รปท. ติดตามให้ สง. ปฏิบัติตามเกณฑ์ต่อเนื่อง
- ธ.ค. 67 – จะออกมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยและ SMEs กลุ่มเปราะบางที่ยังไปต่อได้
- ปี 68 ยังคง min pay บัตรเครดิตไว้ที่ 8% [เดิมต้องปรับขึ้นเป็น 10%]

จัดการภัยทุจริตทางการเงิน

- **จัดการบัญชีม้า** เข้มข้นขึ้น และเข้มในการเปิดบัญชีกลุ่มเสี่ยงมากขึ้น ตั้งแต่ ส.ค. 67 [ณ ต.ค. 67 ระงับบัญชีม้าไปแล้ว 1.4 ล้านบัญชี / 1.17 แสนรายชื่อ]
- สถาบันการเงินทยอยเพิ่มทางเลือกผลิตภัณฑ์ให้ลูกค้าปลอดภัยขึ้น* ใน Q4 ปี 67

หมายเหตุ: *เช่น ลีอกลงเงินทำธุรกรรม online / ลดวงเงินที่ต้อง scan ใบหน้าตัวเอง / ให้มีผู้ร่วมอนุมัติโอนเงิน

รปท. ทำอะไรเพื่อให้เศรษฐกิจไทยมี resiliency?

- สนับสนุนการสร้างโอกาสจากกระแสโลกใหม่ (digital & transition)

สิ่งที่ รปท. ทำ

ตัวอย่างงานสำคัญ

สนับสนุนธุรกิจเปลี่ยนผ่าน
สู่ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม

- โครงการ **Financing the Transition** (เปิดตัวเมื่อ ส.ค. 67) จะขยายผลให้ธุรกิจขนาดใหญ่ช่วยสนับสนุน SMEs ใน supply chain ปรับตัวสู่ less brown ภายในปี 68
- Thailand Taxonomy** ระยะที่ 2* จะออกใช้ใน Q2 ปี 68

วางรากฐานการเงินดิจิทัล
ภายใต้หลัก 3 Open

Open infrastructure

- พัฒนา cross-border payment: **QR payment** จะเชื่อมกับเกาหลีใต้และอินเดียในปี 68**/ **Nexus** เตรียม go live ในปี 69 / **mBridge** จะเริ่มให้บริการธุรกรรมเงินบาทได้ปลายปี 68
- ตั้งกลไกค้าประกันเครดิต**ที่ยืดหยุ่นขึ้น โดยจะเปิดรับฟังความเห็นต่อร่าง พรบ. ภายในกลางปี 68

Open data

- โครงการ **Your Data** จะเริ่มรับส่งข้อมูลนอกภาคการเงินในปี 68 / ข้อมูลภาคการเงินในปี 69***

Open competition

- Virtual Bank** ประกาศผลการพิจารณาคัดเลือกกลางปี 68 และเริ่มเปิดดำเนินการปี 69

หมายเหตุ: * ครอบคลุมภาคเกษตร ภาคอาคาร/อสังหาฯ ภาคอุตสาหกรรมการผลิต ภาคการจัดการของเสีย

** ปัจจุบันเชื่อมแล้วกับ 8 ประเทศ ได้แก่ สิงคโปร์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย เวียดนาม กัมพูชา ลาว ญี่ปุ่น และฮ่องกง

*** ข้อมูลนอกภาคการเงิน เช่น ข้อมูลภาษี การใช้-จ่ายค่าน้ำค่าไฟ / ข้อมูลภาคการเงิน เช่น บัญชีเงินฝาก การชำระเงิน ยอดคงค้างสินเชื่อ

Q&A